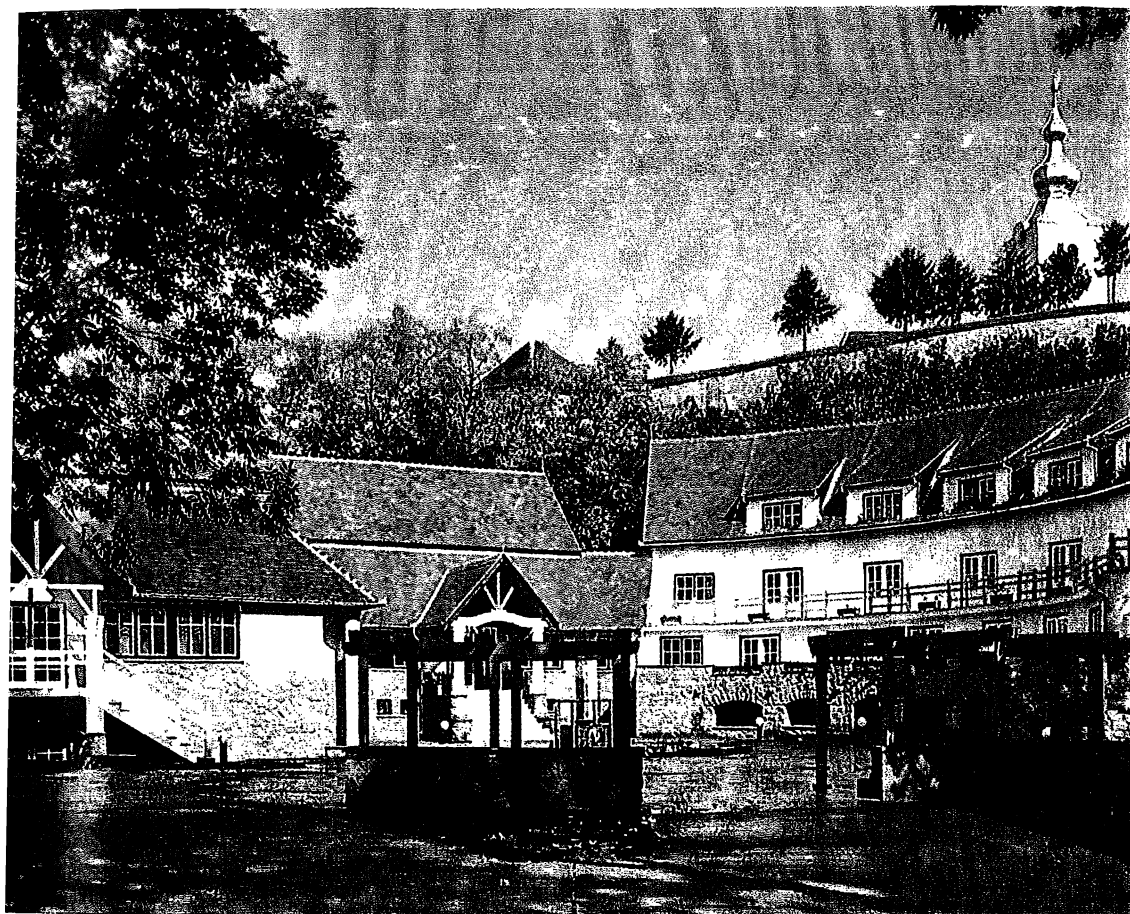

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Az Illyefalvi Ifjúsági Központ

Huszonharmadik évfolyam
2012. Január

Tartalom

Vasárnapi prédikációk

Nagy Károly Kázmér: Hirdetnem kell az Isten országának evangéliumát, mert ezért küldettem. Lukács 4,43	3
Sándor István: Jézus bemutatása a templomban. Lukács 2,22–24	5
Székely Csilla Imola: Csak mint gyermek. Lukács 18,15–17	6
Székely Miklós: Az Úr előttünk megy. 2Mózes 13,17–22	11

Prédikációk újév napjára

Balázs János Dénes: Neki növekednie kell, nekem pedig kisebb lennem ... János 3,30	13
Székely István: Újévi kívánság. Galata 1,3	14

Prédikációk az egyetemes imahétre

Az egyetemes imahét igehirdetési terve 2012-re	17
1. nap. Orbán Lajos: A szolgáló Krisztus változtasson át minket! Márk 10,45	19
2. nap. Ambrus András: Változzunk át az Úr alázatos várásában! Máté 3,13–17	20
3. nap. Kurta József: Változzunk át a Szenvedő Szolgán keresztül! 1Péter 2,21	24
4. nap. Batizán Attila: Változzunk át az Úrnak a gonosz fölötti győzelme által! Róma 12,21b	26
5. nap. Mihály István: Változzunk át a feltámadott Úr békességén keresztül! János 20,19	29
6. nap. Sikóné Györfi Piroska: Változzunk át Isten folyamatosan jelen lévő szereteten keresztül! 1János 5,1–5	31
7. nap. Csernák Béla: Változzunk át a Jó Pásztoron keresztül! János 21,15–19 ...	33
8. nap. Szabó István János: Egységben Krisztus uralma alatt! Jelenések 3,21	36

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor: Kérjete és adatik néktek. Máté 7,7–12	40
---	----

Prédikáció a nemzetközi homiletikai irodalomból

Jürg Birnstiel: Temetési prédikációk. Fordította: dr. Pótor Imre Enyém vagy. (Csecsemő temetésére) Ézsaiás 43,1	45
--	----

A Genezáret partján

Gyökössy Endre: Orvosság a fáradtságra. V Megfáradva keserűségtől, haragtól	46
--	----

Alkalmi prédikációk

Esketési igehirdetés

Sylvester Aba János: Istenben bízzatok! Példabeszédek 3,5–7	50
---	----

Temetési igehirdetés

Berde Szilárd: Élet, halál, örök élet. Zsoltárok 103,1–4	52
--	----

A címlapon az Illyefalvi Ifjúsági Központ. Felszentelték 1993-ban.

A hátlapon Rudnyánszky Gyula *Isten áldása* című verse.

Vasárnapi prédikációk

Nagy Károly Kázmér

Nagyajta

Hirdetnem kell az Isten országának evangéliumát, mert ezért küldettem

Alapige: Lukács 4,43

Bibliaviasítás: Márk 1,35–38

Az igéből hangzó történet erősen élhetett az emberek emlékezetében, ha az apostolok közül ketten is lejegyezték. Márknál és Lukácsnál egyaránt olvashatjuk. Sokféle fordításban olvashatjuk a történetet, annak kezdetét: „kora reggel”, „nagyon korán, hajnali szürkületkor”, „a nap felkeltekor”, „napkeltekor”. Úgy tűnik, hogy nem pontos időt akartak megjelölni, csupán napszakot, annak is a jellemző vonását. Vajon milyenek a mi reggeleink? Hogy indul a nap, a munka, az egymással való találkozás, egyszerűen a mindennapi életünk? Milyen kedvvel lépünk ki reggel az ajtón, vagy tekintünk épp egy ismeretlen esztendő elé?

A hajnal a legreménytelibb napszak, hiszen a teljes sötétséget felváltja a világosság. Újra ránk virrad a nap, amit eddig csak sejtettünk, most már nyilvánvalóvá válik. Nemcsak hajnalonként élhetjük át, hogy alakot öltene az elgondolt és reményelt dolgok, hanem minden évben a tél közepén túl, a tél végét közelítve is bizakodunk már, hogy változáshoz közeledünk kívül is, belül is. Reggel ugyan fagyott a keréknyom, de dél előtt már madarak kerülgetik a megolvadt pocsolyákat. Hideg és havazás jöhet még, de már érzékelhetően hosszabbodnak a nappalok, megindul újra az élet. És nemcsak a természetben van ez így, hanem mindannyiunk, nemzetünk életében is. Az eddigi bezártságot, kedvetlenséget felváltja apránként a bizakodás, az óvatos reménykedés. Ez az időszak az év hajnali szürkülete, kora reggele, amikor még csend van, de már megindul az új élet, még ha alig látszik is belőle valami. Érezzük-e, hogy növekszik a fény, a meleg, a világos biztonság? Hogy velünk együtt indul Az, aki a legnagyobb sötétségben született, hogy a bűn által beárnyékolt világban felragyogjon világossága?

Jézus, amikor nekikezdett földi küldetésének, az evangélium hirdetésének, előbb elvonult a pusztába jókor reggel imádkozni, s valahányszor tovább kellett indulnia, imádsággal kezdte. Igen, mert nem lehet semmiféle földi célt elérni Isten szándékának és szeretetének befogadása nélkül. Ezért most mi is gondoljuk át, hogy mi dolgunk is van a világban, merre indulunk, mit vállalunk. Nagyon sok helyen van ránk szükség, sok mindent kell elvégeznünk. Néha nem árt, ha megalapozzuk előzetekintésünket egy visszapillantással, hogy mit hagytunk a hátunk mögött. Miért? Hát elfelejthetjük-e elődeink életének nehéz, tanulságos napjait? Történelmünket, a múltat? Minden indulás előtt emlékeznünk kell arra, hogy mit hagytunk magunk mögött, s hogy miként volt jelen életünkben a gondviselő Isten.

Aztán újra előzetekintünk, de jó, ha megelőzi egy szívünk mélyéből fakadó imádság!

Akinek holnap munkát kell keresnie, előzze meg az igyekezetét egy hajnali fohász. Akinek gyermekeit kell felnevelnie, családját egyben tartania szívben, lélekben, erőben, türelemben, az úgy fogjon hozzá, vagy úgy folytassa az új héten, hónapban vagy esztendőben, hogy legyen előbb egy pillanat, amikor befogadja Isten szeretetének jelét, a hajnalt. Akinek ezt a világot kell megsegítenie bölcsességével, akinek a nemzeti mű-

veltséget, a magyar nyelv által is őrzött ősi gondolatokat kell megtartania, az imádság nélkül bele se fogjon! Himnuszunk születésének hónapjában ne csak kérjük az áldást Istentől, hanem hálaadással szólítsuk Őt, valahányszor ránk virrasztja napját.

A nekikezdés, elindulás ideje a fényhozó hajnal. Ekkor erősödik meg test és lélek az új célok és feladatok elérésére.

Jézus hajnali imája ezt a képet, ezt a tanítást helyezi elénk. Fergeteges hatása volt ennek a hajnali imának. Az egész város felébredt és kutatni kezdték, mi is történt. Ahogy Márk írja: „Mindenki téged keres.” Micsoda izgalom és öröm lehetett úrrá közöttük?! Mióta várták már, hogy megérkezzen az a valaki, aki Istenhez vezeti őket. Ma ez nagyon is szokatlan helyzet, mert azt látjuk, hogy egyre kevesebben keresik Istent, s ha mégis, valahogy máshol keresik, mint ahol fellelhető. Ott abban a városban a lakók felismerték, hogy ami megérintette őket, az összefügg Jézus jelenlétével, hogy Isten szeretete újra kiáradt erre a világra az imádkozó Jézuson át. Ezért aztán fáradságot nem kímélve kitódultak hozzá a városból a pusztába, kérlelve, hogy maradjon ott közöttük, hiszen oly sok erőt, bizonyosságot, boldogságot kaptak általa. Az emberek meg akarták állítani a hajnalt, a napot, ahogy mi is szeretnénk, ha megállna az idő, amikor megérint bennünket az igaz és tiszta szeretet.

De nem szabad megállni. S nem is tudjuk megállítani sem az időt, sem a világ sodrását. Tovább kell menni, ahogy Jézus is továbbment más városokba, hogy hirdesse az evangéliumot. Abból a kicsi városból szétáradt az egész világon a jó hír, hogy Isten kegyelmes szeretete megtart bennünket, hogy Jézusban bízva és őt követve nyomorúságaink ellenére boldogok lehetünk e földön. Ez a boldogság nem anyagi természetű, nincs köze az éppen divatos rendhez: ez annál lényegesen több, lényegében más. Jézus nem azért indult, s szava nem azért tölti be minden akadályt legyőzve a világot, hogy egyenként biztonságban legyünk, hanem Isten országát hirdette meg mindannyiunk számára.

Ez pedig nem politikai, földrajzi, sem gazdasági fogalom. De még csak nem is égi, ahogy sokan a mennyekbe, a túlvilágra, s ezzel a megfoghatatlanság világába száműzik. Jézus Istennek azt az országát, uraságát és uralmát hirdette meg, amely itt van miközöttünk, és éppen szeretetkapcsolatainkban: a családjunkban, a gyülekezetünkben, a munkahelyünkön, az iskolánkban, s a nemzetünk épségében valósulhat meg. S meg is valósul nap mint nap, amikor „ketten-hárman az én nevemben összegyűltök”: amikor a nehézségek ellenére nem szakadunk el egymástól, amikor jó szándékú cselekedeteinkkel egymás javát keressük, amikor egymást segítve, egymást felemelve tanúságot teszünk Isten el nem múló szeretetéről. Az örömhír mindenkire vonatkozik, mindenkinek megvan a lehetősége beengedni az életébe a hajnalt, a Szentlélek megújító erejét. A közös imádság után fogjuk meg hát mi is, régen összetartozók egymás kezét és bátran vágjunk neki az előttünk álló feladatoknak úgy, ahogy Jézusnak is hirdetnie kellett az evangéliumot.

Ebben az új évben induljunk így minden reggel Isten dicsőségére! Ámen.

Jézus bemutatása a templomban

Alapige: Lukács 2,22–24
Bibliailvasás: 3Mózes 12,1–8

Magyar népünknek sok, nemzedékről nemzedékre hagyományozott szokása van, amit évszázadok óta öröklünk, több-kevesebb változtatással. Íratlan törvényként is továbbadjuk leszármazottainknak, mint drága örökséget, apáról fiúra átszálló kincset. Keresztyénként így a keresztelest is gyakoroljuk, krisztusi parancsként, talán néha meg sem gondolva, hogy ezt éppen Jézus hagyta így hátra: „Elmenvén azért tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, Fiúnak és Szent Léleknek nevében.” (Mt 28,19) Normális körülmények között zsenge korban megkereszteljük gyermekeinket, mert természetesnek tartjuk, a kisgyermek életéhez tartozónak érezzük. Az úgynevezett „hivatalos, templomi” szertartáson túl megvan a jól kialakult menetrendje, amit betartunk, mert megkövetelik a szokások.

A kisgyerekekkel kapcsolatosan a zsidóknál is megvoltak a mózesi törvények, hagyományok, amit a törvénytisztelő zsidók maradéktalanul betartottak. Ilyen volt az, hogy a fiúgyermeket nyolcnapos korában körülmetélték, és az anya tisztulási ideje után, 40 napos korban bemutatták a templomban. Jézust annál is inkább fel kellett vigyék Jeruzsálembe, mert az Egyiptomból való szabadulás emlékére az elsőszülöttet Istennek kellett szentelni. Ezért is mondja később Jézus magáról, hogy nem a törvény eltörlésére jött, hanem annak betöltésére.

A felolvasott igeszakasz szerint a názareti család cselekménye kettős kitekintésű: egyrészt – s ami a fontosabb volt – az elsőszülött fiúgyermek bemutatása, illetve Istennek való felajánlása, másrészt a kötelező áldozat bemutatása az édesanya tisztulásáért. Hithű zsidó családnál a törvény rendelkezéseit föltétlen tiszteletben kellett tartani. A törvény értelmében nyolcnapos korában körülmetélik a gyermeket, megkapja az anyagi ígéret időpontjában kijelölt nevet: Jézus – az ÚR megszabadít. Jézus családja, és később maga Jézus sem akarja a törvényeket megszegni, hanem, amint maga mondja, azt élettel, tartalommal akarja megtölteni. Negyvennapos korában érte mutatnak be áldozatot – egypár gerlicét –, három évtized múlva ő mutatja be saját testének áldozatát mindenkiért.

József családjának vagyoni állapotát ékesen szemlélteti az, hogy nem bárányt – a valamivel drágább állatot –, hanem galambfiat áldoznak fel. A mózesi törvény (3Móz 12,8) ugyanis megengedte, hogy a szegényebb rendű családok anyagilag kisebb értékű áldozatot hozzanak. Ez azonban semmit sem vont le az áldozat lelki értékéből. Kálvin János, nagy reformátorunk, ennek az igének a magyarázatánál megjegyzi, hogy a keleti bölcsek által ajándékozott arany minden bizonnyal csak jelképes volt, Jézus családja abból nem gazdagodott meg.

Isten Fiának mi szüksége volt arra, hogy ilyen szertartásokon átessen? Miért kellett érette engesztelő áldozatot bemutatni? Hiszen nem volt benne semmi bűn! Továbbmenve: miért kellett a halált olyan csúfosan elszenvednie? Nem vétett senki ellen! Erre a válasz az, hogy Ő olyanná lett értünk, mint bárki más emberi lény. Mindenben hasonló lett hozzánk, kivéve a bűnt. Olyan lett, mint mi, hogy az emberi lét nyomorúságát elszenvedve, ebből szabadítsa ki minket. Jézus egész életében, tetteiben benne van az Atya Isten szeretete földi gyermekei iránt, akiket meg akar menteni a bűn rabságából.

Jézus templomi bemutatásának további üzenete is van. Negyvennapos korában, a gyermek „kiváltásaként” bemutatják érte az első áldozatot, elsőszülöttként felajánlva őt Istennek. Mit jelenthet ez nekünk, ma élő szülőknek? Gyakorlati teendőként azt, hogy ne késlekedjünk gyermekeinkért imádkozni. Imádkozni azért, hogy megfelelő légkörben nőjenek fel, megfelelő behatások ériék. Imádkozni azért, hogy felnőve bármilyen hivatásuk, foglalkozásuk is legyen, ne feledkezzenek meg keresztyén gyökörükről, Isten megváltó szeretetéről, Jézus személyesen értük hozott áldozatáról. Jézus zsenge korban történt bemutatása a templomban arra kell ösztönözzön minket is, hogy kisgyermekünket mi is minél hamarabb tartsuk keresztvíz alá, beiktatva őket az Anyaszentegyházba. A szerénysorsú názáreti ácsmester példája arra kell buzdítson, hogy nem a vagyoni háttér milyensége határozza meg a keresztyéni magatartást, hanem a belső lelki emberi hozzáállás. Gyülekezeteinkben a keresztelezés időpontjának a kitűzése sokszor azért késik, mert a család nem tud kis „lakodalmat” előkészíteni, anyagi lehetősége hiányában.

Az ige kapcsán rá szeretnék világítani még valamire. A templomban való bemutatás tisztulási szertartás volt a csecsemő számára is. Jézus, bár nem emberi módon fogantatott, hanem Isten Szentlelkének munkája által, mégis aláveti magát a mózesi törvénynek, hogy ezzel is példát mutasson tanítványainak. Ez arra kell indítson minket is, hogy a keresztelezésben ne a névadás ünnepélyét lássuk, ne egy újabb alkalmat a mulatásra, hanem értsük meg jól, hogy Ádámban mindnyájan bűnösökké lettünk, megtisztulásra, megváltásra szorulunk. Jézus Krisztus által azonban mindnyájan megigazulunk. Meg kell lássuk, hogy a keresztelezés sem valami fölösleges és haszontalan szertartás (miként az úrvacsora sem az!), hanem beiktatás Jézus Krisztus földi testébe.

Végül még egy gondolat a „törvény” kapcsán. A mindenkori ember tiltakozik a törvényes szabályozások ellen. Nem tetszik, ha kordába szorítanak, előírnak, tiltanak valamit, vagy éppen köteleznek valamire. Sokszor minden porcikánk tiltakozik az ilyen dolgok ellen. Azonban ahogy József és Mária megtették, amit az Úr parancsolt a törvényében, ez minket is arra kell tanítson, hogy saját magunk és gyermekeink érdekében mi is alá kell vessük akaratunkat Isten akaratának, és engedelmesen kell kövessük, amit Isten nekünk is parancsolt.

Legyen Jézusnak és családjának cselekedete a mi számunkra is követendő példa, saját magunk és gyermekeink érdekében! Ámen.

Székely Csilla Imola

Oláhdellő

Csak mint gyermek

Alapige: Lukács 18,15–17

Bibliavetítés: János 3,1–12

Kedves testvéreim, én csupán egy dolgot szeretnék ma este elmondani: legyetek olyanok, mint ezek a kisgyermek! Bizonyára azért kéri ezt Jézus, mert még nem vagytok olyanok!

Ezekről a gyermekekről szeretnék beszélni, rólatok, ha már gyermekek vagytok.

Milyen bájos ez a történet! Elképzelem, amint a gyermekek együgyű kérdéseire felkel az Úr Jézus, maga köré gyűjti őket, ölébe veszi és meghallgatja őket. A gyermek-ség nem akadály a annak, hogy valaki Jézusé lehessen. A gyermekek Jézus áldásával mennek haza, megváltoznak, csakúgy, mint a tanítványok, akik kénytelenek belátni, hogy senkit sem szabad eltüntetni Jézustól. A farizeusok a *bűnösöket* nem akarták Jézushoz engedni, a tanítványok a *gyermeket*. Pedig Krisztus mindenkié!

A tanítványok mintha már semmit sem értenének, gyakran melléfognak, kiderül, hogy teljesen rosszul ismerték meg Mesterüket. Hogyhogy szabad nekik Jézusnak ezeknek piszkos, poros, mezítlábas gyerekeknek? Hogy is jut eszükbe? Mit mondasz erre, Mester? – Engedjétek hozzám jönni, mert ezek az én gyermekeim! Tudjátok, a gyermekek ismernek engem igazán, ti még nem halljátok azt az örömet, amellyel fogadnak majd: Hozsánna! Nem csupán az áldott, aki jön az Úrnak nevében, hanem mindazok áldottak, akik az Úrhoz jönnek. Én a gyermekekért jöttem, mindenkiért, aki gyermek.

Van egy kicsike szó: „vitték pedig őhöz a kisgyermeket is”. Nemcsak magukat vitték ezek az emberek Jézushoz, a szülők nem küldték gyermekeiket Jézushoz, hanem vitték. Milyen fonák helyzet, hogy éppen a tanítványok állnak Jézus és a gyermekek közé. Ebben a történetben benne van Jézus és a gyermekek csapata, középen pedig a tanítványok, akik majdnem akadályai lettek a gyermekek Jézussal való találkozásának. Úgy vélik, nekik még lesz idejük megismerni és megszeretni Jézust.

„Isten országa a gyermekeké” – ha semmi mást nem mondana a Szentírás a gyermekekről, csupán ennyit, akkor is áhítattal, hálás szívvel kell megállnunk a gyermekek előtt. „A gyermeket MÉG nem lepi el a dolgok sűrűje, az öregeket MÁR nem. Ami a kettő között van, az az élet erdeje. Nagyon nehéz fiatalnak lenni, talán a legnehezebb dolog a világon” (Pilinszky János).

Ravasz László mondta: „A keresztyénség azért hódította meg a világot, mert egy bölcsővel kezdődik.”

Móse rabbi tanította:

– Ha Istennek mondasz egy szót, igyekezzél minden porcikáddal abba a szóba belehatolni.

Egyik hallgatója megkérdezte:

– Hogyan lehetséges, hogy egy nagy ember olyan kis szóba belefér?

– Aki magát nagyobbak képzei, mint a szó, arról mi nem beszélünk – mondta a caddik.

Akiket Jézus elé visznek, már itt a földön boldogok, ennek a kornak az önfeledt, tiszta derűje a mennyország boldogságát idézi. Nem tévedés, valóban erre a földi életre vonatkozik: az ilyenek MÁR MOST a mennyeknek országa! Úgy lehet ez, hogy Jézus mindent más szemszögből lát, Ő a menny felől figyel és ítéli a szíveket és az embereket.

„Aki nem úgy fogadja Isten országát, mint gyermek, semmiképpen nem megy be abba! Mert ilyeneké a mennyeknek országa.” Miért éppen a gyermekeké?

Félreértés lenne azt mondani, hogy azért, mivel a gyermekek ártatlanok. Minden szülő saját tapasztalataiból megállapíthatta, hogy bizony a mi gyermekeink bármilyen kedvesek és drágák is nekünk, valóban bűnben fogantattak és születtek, hajlandók a rosszra, s ha nem nevelnénk, tanítanánk őket, minden emberi mivoltukból kivetköznének. A gyermekek nem színlelik a szeretetet. Nem szimulálnak. Egy fiatal megkérdezte, milyen életpályát választ magának. Azt válaszolta: ő gyermekorvos szeretne lenni. – Miért éppen gyermekorvos? – Azért, mondta, mert a gyermekek nem szimulálnak, nem színlelnék.

Miért éppen a gyermekeké Isten országa? – A gyermekek mielőtt tennének valamit, nem számíthatnak, vajon mekkora hasznuk lesz, azt sem nézik, akivel beszélnek, annak kik a szülei, ha a barátjuk becsenget hozzájuk, kedvesen fogadják, nem kérdezik, a szülők jóban vannak-e? A gyermekkor különleges állapot.

Ha nem ijesztgetjük őket, nem félnek, nem azért, mert ne lenne félelemérzetük, hanem mert alapvetően biztonságban érzik magukat. A gyermek közvetlen. Micsoda bizakodással tud kérni! Ezt a közvetlenséget, ezt a bizalmat várja tőlünk Urunk!

A gyermek nem alakoskodik, önmagát adja. Felnőttkorban, amikor kialakul az a bizonyos „személyiség”, akkor szerepet játszunk, bizony alakoskodunk. (A görög drámákban a persona azt jelentette: „az álarc mögül szóló”). Megjátsszuk a komoly szakembert, a komoly szülőt, házastársat, a komoly templomba járó, miközben nem vagyunk azok. Nem így a gyermek!

Ezért keresi bennünk Jézus a gyermeket! Nem a gyermekest, hanem a gyermeket. Közben nyilván elutasítja a képmutatókat, azokat, akik magukat másnak mutatják, mint amik. A gyermek alázata azt jelenti, hogy rá van szorulva szüleire. Úgy engedelmeskedjete a mennyi Atyának, olyan gyermeki rajongással, ahogy csak gyermekek tudnak földi szüleiknek.

Tanuljatok a gyermekektől!

Jézus néz ránk gyermekünk két szemén keresztül!

Pinlinszky János írt szépen egy cikkében ezekről a kis gyöngyszemekről, ezekről a csodákról, a gyermekekről:

„A gyermekek mernek a pillanatnak, a mának élni, akár a mezők liliomai. De életük nem üres, nem semmirekellő, nem tűrhetetlen! A gyermekek az ábrándok teljességében élve tudják magukat oly alázatosan kiszolgáltatni a pillanatnak. Az ő belső világukat még nem parcellázta fel, szabdalta szét a személyes érdek, ezért lehetnek birtokosai mindennek! Ezért érezhetik magukénak az egész teremtett világot. 'Szegénységükben' övék minden, amit kezükkel elérnek, s az is, amit el se érnek: a teljes égbolt, a csillagok minden ragyogása. Milyen szánalmas hozzájuk viszonyítva a felnőttek, s kivált a gazdagok birtoklási vágya, szerezve egyre szegényebb, gazdagodva egyre nincstelenebb állapota a léleknek!

A lemondással Jézus nem a szegénységet kéri tőlünk, hanem a birtoklás egyetlen lehető módjára, a szelídségre nevel. A teljességgel ajándékoz meg a legmagasabb szinten: az Atya szerelmével.

Mit jelent a gyermekség? Először is bizalmat. A felnőttiség (s újabban a modern kor) kísértése, a világ képtelenségének érzése: a gyermek számára nem létezik. Ő belenéz a világba, mint a napba (nyitott szemmel a közepébe), s nem vakul bele. Ő bízik benne. Nem ismeri, mégis elfogadja. Gyermeknek lenni annyi, mint bízni az életben.

Másodszor azt jelenti, hogy nyitottan kell élnünk. Nincs miért félnünk. Rettenetes, hogy ezt gyermekkorunkban mindannyian tudjuk, s később szinte kivétel nélkül elfelejtjük! Felnöttségnek nevezzük a zárat, amellyel elzárjuk magunkat a világ s a többi ember elől – s talán Isten elől is? Milyen leszűkülést jelent a felnőttiség a gyermekkor tárva-nyitva álló világával szemben, amit átjár a hit!

Az 'evangéliumi gyermekség' a pillanat megszentelése, örökös jelen, mely földi előképe a mennyi örökkévalóságnak. A 'felnöttek' általában lehetetlenül gazdálkodnak az idővel. Örökös várakozásban élnek, múlt és jövő szakadékában. Egyre várnak valamit (hol ezt, hol azt), mígnem elérkezik haláluk órája. Nem így a gyerekek. Ők egy szabad órába, egy délutánba, egyetlen percükbe is életük egészét ömlesztik bele, ahogy csak a nagyon gazdagok tudnak és mernek költekezni.

Az 'evangéliumi gyermekség' önzetlenséget jelent. Egy gyermek 'csupa fül és csupa szem'. Feltétel nélkül meri elveszíteni önmagát, ami a valódi birtoklás egyedüli formája. Egy gyermek mellett minden felnőtt göröcsös és fukar szegény.

Az 'evangéliumi gyermekség' tisztaságot követel. Isten e kérdésben nem ismer kivételt."

Különleges kiváltság gyermeknek lenni. Van egy jó ajánlatom: legyünk újra gyermekek! De lehet-e felnőttként gyermekké lennünk? Vissza lehet-e fordítanunk az idő kerekét? Nem természetellenes dolog ez? (Nikodémus majdnem megbotráncozott, amikor Jézus őt hasonlóképpen erre kérte.) Nyilvánvaló, hogy Jézus nem erre gondol. A gyermekség természete jó. Felnőttként gyermeknek lenni már természetfölötti erő. S több, mint „puszta gyermekség”. Lélekben kell azzá lennünk, vagyis természetfölötti szinten. Akinek sikerül, kétszeresen gyermek az! Nyitott, bizakodó és tiszta. S míg a gyermekkort kinőjük, a lelki gyermekséget halálig megőrizhetjük. A gyermekkor: állapotunk, a „lelki gyermekség” tulajdonunk, örökre szóló birtokunk.

Nem mondom, hogy legyetek bugyuták, hiszen vannak emberek, akik egy hosszú életen át meg tudják őrizni tiszta gyermeki szívüket. Ezek a boldog, tiszta gondolkodású emberek, akik úgy tudnak bánkódni bűneik miatt, mint a gyermekek: őszintén és igazán. Mi Pál apostollal valljuk: „Atyánkfiai, ne legyetek gyermekek értelemben; hanem a gonoszságban legyetek gyermekek, értelemben pedig érettek legyetek!” (1Kor 14,20) Azóta vagy gyermek, mióta felfedezted, hogy neked Atyád van! Az ilyeneknek Jézus megnyitja az ajtót. Nem elég érinteni a falakat, a menny falát, ne nyugodjál addig, amíg kívül vagy.

Isten országa azoké, akik Istenben édes Atyjukra lelnek.

Lehet nagy mélységek után is vágyani a bocsánatra, a tisztaságra. A magyar líra nagy csapongójának, Ady Endrének is voltak tiszta pillanatai, amikor rátört a vágy a gyermeki őszinteség után: nem újként mondom, csupán felidézem a sokat hallott sorokat:

„De jó volna mindent
Elfeledni,
De jó volna játszadozó
Gyermek lenni.
Igaz hittel, gyermek szívvel
A világgal
Kibékülni,
Szeretetben üdvözülni”

(Karácsony)

Amíg a bűn nem keserű, addig Krisztus nem lesz édes. Luther Mártonnal mondom: „A Szentírás legkeserűbb és legédesebb szava ez: vétkeztem”. Ez az a szó, amelyet minden gyermek legelőször megtanul kimondani, a gyermekeknek ez az első szava. Legalábbis a mennyei Atya gyermekeinek. Ez az a szó, amit nem lehet elég gyorsan megtanulni, nem tudsz olyan hamar bocsánatot kérni, hogy Istent megelőzzed a megbocsátásban!

„Mindnyájunkban ezer ügyvéd szólal meg, mihelyt hibáinkat mentetgetnünk kell. A fukar azt mondja, hogy ő takarékos, a tékozló, hogy ő generosus, a hazug, hogy neki élénk a fantáziája, az irigy, hogy ő igazságos, a rossz nyelvű, hogy ő szellemes, a tolvaj, hogy ő ügyes. Isten nem veszi tudomásul ezeket a címkéket, ezt az átnevezést, mint ahogy a természet nem veszi tudomásul a vénülő arcra kent festéket. Vigyázat! Aki napról-napra nem szenved, az napról-napra züllik!” (Ravasz László)

Amikor Menáhem Mendel rabbit egyszer arról faggatták, hogy miért nem jön el a Messiás, így válaszolt:

– Miért nem? Mert ma ugyanolyanok vagyunk, mint tegnap voltunk!

(Van-e értelme a mának? – Megváltoztam?)

Kedves gyermekeim!

„Nincs más út a paradicsomba, csak az, amelyik bűnbánó könnyeken vezet keresztül” (Thomas Watson).

„Aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint kisgyermek, semmiképpen nem megy be abba!” Akkor HOVÁ megy?

„A bűnbánat az egyetlen deszka, amely megmaradt nekünk a megváltáshoz, miután Ádámban mindannyian hajótörést szenvedtünk” (Thomas Watson).

„Vétkeztem az ég ellen és Te ellened” – a tékozló fiú így vádolta magát, mielőtt még atyja vádolhatta volna. Hogyha magunkat vádoljuk, elejét vesszük annak, hogy a Sátán vádoljon minket! A szívnek fontos szerepe van a bűn elkövetésében, ezért a bűnbánatban is fontos szerepe kell legyen. Ahogy Isten két helyen lakik, a mennyben és az alázatos szívekben, a Sátán is két helyen lakhat, a pokolban és a kemény szívekben. A kemény szív a Sátán laktanyája. A legnagyobb ítélet, amit Isten kiszabhat egy emberre ebben az életben, ha hagyja őt vétkezni gátlás nélkül.

„A hit nem lehet szűkebb, se kevesebb, se türelmetlenebb a hitetlenségnél” (Pilinszky János). Az ember, de főként a modern ember történetét nyugodtan meg lehetne írni „A kételkedés története” címmel.

– Mondd, te hiszel Istenben? – kérdezték egyszer valakitől (Szabó Lőrincről).

– Én a helyedben nem is azt kérdezném, hogy én hiszek-e őbenne, hanem inkább azt, hogy Ő hisz-e énbennem?

„Aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint gyermek, semmiképpen nem megy be abba.” Mondom másképpen is ugyanezt: „Ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába.” Úgy bizony! Meg kell újulni! Bámulsz, „hogyan születhetik az ember, ha vén?” Ne bámulj, „ne csodáld, hogy azt mondtam neked: szükség néktek újonnan születetek”. Állj oda Isten elé: Ūram, itt vannak éveim, kételyeim, itt van múltam bűneivel együtt. Vedd el!

Csak úgy válhatsz megújult lélkű emberré, ha szó szerint úgy élsz, mintha még egyszer előlről kezdenéd az életet. Ezután „élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus” (Gal 2,20).

Jézus ezen az estén, ezen a héten határt von az életedbe. Ha Nikodémusnak, a bölcs, buzgó, idős embernek újonnan kellett születnie, hát neked is meg kell újulnod! Mássá kell lenned! „Jaj annak, akinek elég a maga egyszer született mivolta!” – így kiáltott fel egyszer Ravasz László.

Le kell tennünk életünket az eltelt évekkel együtt, hogy kapjunk cserébe istenfiúságot. Ilyen egyszerű. Nem fogsz tudni sokáig ellenállni!

Mikor válik emberré az ember? – amikor elindul Jézus felé. Ne csak csodálkozz Jézus jelein és csodáin, hanem engedd, hogy veled tegyen csodát!

Végül: „Legyetek feddhetetlenek és tiszták, Istennek szeplőtlen gyermekei az elfordult és elvetemedett nemzetség közepette, kik között fényletek, mint csillagok e világban.” (Fil 2,15) Ámen.

Az Úr előttünk megy

Alapige: 2Mózes 13,17–22
Bibliailvasás: Róma 8,28–39

Isten kegyelméből pár nappal ezelőtt átléphetünk egy új év kapuján, s az Úr véghetetlen szeretetéből adódóan ez év első vasárnapján itt lehetünk az Ő szerelmes hajlékában. Eljöttünk e szent helyre, hogy találkozzunk Vele, találkozzunk egymással s az Ő Igéje által bizonyosságot nyerjünk afelől, hogy ebben az esztendőben sem szakaszthat el minket senki és semmi az Ő megtartó szeretetétől! Nagy szükségünk van erre a bizonyosságra, mielőtt a bizonytalan jövő felé indulnánk, ezért kérjük mi is az Urat az ének szavaival: „Csak vezess, Uram végig, és fogd kezem, / Míg boldogan a célhoz el érkezem.”

Igénk arról beszél, hogy Isten miként vezette az Ótestamentum népét. A választott nép változásokban gazdag történelmének egyik legjelentősebb szakaszához érkezett: most kezdődik számára a nehéz pusztai vándorlás ideje. Isten azonban nem hagyja népét magára a pusztaság sok veszélyt rejtő útján, hisz az igéből ezt olvastuk: „Az Úr pedig megy vala előttök nappal felhőoszlopban, hogy vezérelje őket az úton, éjjel pedig tűzoszlopban, hogy világítson nékik, hogy éjjel és nappal mehessenek.” (21. v.)

Egyiptomból Kánaánba, az Ígéret földjére két úton lehetett eljutni: egy rövidebb, egyenesebb úton és egy hosszabb, kerülő úton. Akinek sürgős volt a dolga, minden bizonnyal a rövidebb utat választotta. De Isten útjai Ézsaiás próféta szerint nem olyanok, mint az emberek útjai. És ezért jön az Egyiptomból való szabadulás kimondhatatlan öröme után az első csalódás a nép számára. Az igéből ezt olvassuk: „És lőn, a mikor elbocsátá a Fáraó a népet, nem vivé őket Isten a Filiszteusok földje felé, noha közel vala az; mert monda az Isten: Netalán mást gondol a nép, ha harcot lát, és visszatér Egyiptomba. Kerülő úton vezeté azért Isten a népet, a veres tenger pusztájának útján; és fölfegyverkezve jövének ki Izráel fiai Egyiptom földéről.” (17–18. v.). Így hát Isten a kerülő utat választotta népe számára. Bizonyára nehéz szívvel vette tudomásul ezt a nép, hiszen ők nem így gondolták volna! Az ember mindig remegő szívvel veszi tudomásul, amikor Isten kerülő utakat járát vele. Pedig ha Isten vezet, akkor ez sohasem baj!

Hányszor és hányszor kellett Mózesnek biztatni a csüggedő népet, amikor azt látták, hogy útjuk másfelé vezet, mint amerre menni szerettek volna. Hányszor mutathatott Mózes a felhőoszlopra, meg a tűzoszlopra, hányszor mondhatta el, ne féljete, hiszen nem én és nem más ember, hanem maga az Úr vezet titeket! Ne féljete, ha Vele megyünk, semmi hatalom nem akadályozhat meg abban, hogy egyszer Kánaán földjére érkezzünk!

Persze így is feltevődik a kérdés: miért kellett a választott népnek erre a hosszabb, kerülő útra térni, és miért nem lehetett nekik a könnyebb és rövidebb úton továbbmenni? Ha a választott nép nehezen értette meg, úgyis megvolt ennek a fárasztó kerülő útnak az értelme. Két szempontból is szükség volt erre a kerülő útra. Egyik az, hogy Isten sokkal szorosabban Magához akarta kapcsolni ezt a népet. Isten azt akarta, hogy a választott nép igazán és teljesen az Ő népe legyen! Minden Isten által vezetett kerülő útnak ez az értelme: Isten szembesít önmagával! Megállít az úton és felteszi a kérdést: Vállaljátok-e igazán, örömben és bánatban egyaránt, hogy az én népem vagytok? A kerülő út arra való, hogy mindnyájunkat elvezessen Isten az új szövetség hegyéhez, a Golgotához, és újra elmondhassa, hogy érettünk adta az Ő szent Fiát, az Úr Jézus Krisz-

tust, hogy az Ő drága vére által megtisztítson s újra kitarja felénk édesatyai karjait, hogy minket, megváltott gyermekeit, keblére ölelhessen! Ahogy mi egy könyvre vagy füzetre tintával ráírjuk nevünket, Isten is ráírja a maga nevét az életünkre, de nem tintával, hanem Jézus Krisztus vérével! Rajtunk van Krisztus neve, az, hogy keresztyének, Isten megváltott népe vagyunk!

Tehát egyfelől azért van szükség a kerülő útra, mert Isten szorosabban Magához akarja kapcsolni az ő népét. Másfelől pedig azért szükséges a kerülő, mert magát a népet szorosabb egységbe kovácsolja általa. A sokszor széthúzó nép az igazi sorsközösséget legjobban a pusztában érezhette át. Ott, ahol igazán egymásra voltak utalva. Ott, ahol együtt kell meghajolni Isten büntető vagy áldó keze alatt! Sok drága élménnyel volt gazdag ez a pusztai út. A pusztában forrt eggyé az a nép, amelynek Isten a Kánaán földjén új életet ígért. Ha nehéz és félelmetes is volt olykor az út, mindig erőt adott számukra Isten közelsége.

Sokszor kiálthatta Mózes a csüggedő népnek: „Emberek, ne féljete, nem feledkezett meg rólatok az Úr, hiszen az Ővéi vagytok, szeret benneteket, ezért készít fel, ezért nevel a jövőre! Egyiptomból már kijöttetek és ha kerülővel is, de Kánaán felé haladtok!” De mi a garanciája annak, hogy egyszer meg is érkeznek oda? A garancia: az a felhő- és tűzoszlop, amely előttük megy! Isten jól tudja, hogy fáradtságos és veszedelmes út áll előttük, de mindebben a fáradtságban és veszedelemben útítársukká lett, sőt előttük járt maga az élő Isten!

Az új esztendő első vasárnapján mi is feltesszük magunkban a kérdést: mi a garanciája annak, hogy egyszer megérkezünk ennek az esztendőnek utolsó napjára? Mi a garanciája annak, hogy sok-sok kerülő úttal rendelkező földi vándorlásunk után egykor hazaérkezhetünk Isten országába? Az egyetlen garanciánk a megújult esztendőben nekünk is az, hogy **az Úr előttünk megy!** A felhő- és a tűzoszlop helyett ma még érthetőbb, világosabb vezetést ad az Úr az Ő Igéjével és Szentlelkével. Szentlelke által olyan útítársunkká válik, aki kezünket fogja, gondolatainkat és beszédünket irányítja! Szent Fia, Jézus Krisztus ígérete érvényes a Benne bízók számára a megújult esztendőben is: „Íme én titeket vagyok minden napon a világ végezetéig!”

Ezt az ígéretet hordozta szívében Pál apostol is, és ezért tudott bizonyosságot tenni sok-sok szenvedést és megpróbáltatást tartalmazó földi élete alatt Krisztus mindenkifelelt győzedelmeskedő szeretetéről! A rómabeliekhez írott levelében erről így ír: „Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény nem szakaszthat el minket az Istennek szerelmétől, mely nagyon a mi Urunk Jézus Krisztusban.”

Ebben a meggyőződésben induljunk el mi is ennek az esztendőnek hétköznapi és ünnepnapjai felé, hogy Isten előttünk megy és szent Fia, az Úr Jézus Krisztus által vezérel bennünket! Isten népének csak egyet lehet tenni: szigorúan az Ige útmutatása szerint járni, Krisztus után menni! Ez az egyetlen feltétele annak, hogy bár kerülő úton is, az Ő áldott lábnyomát követve egykor hazaérkezessünk! Ámen.

Prédikációk újév napjára

Balázs János Dénes

Érmihályfalva

Neki növekednie kell, nékem pedig kisebbé lennem...

Alapige: János 3,30

Bibliailvasás: Efézus 6,11–19

Január elsején sokan jókívánsággal keressük fel egymást, akár élő, akár írott szóval, de egy-egy kézfogás, őszinte ölelés, szerető tekintet még a szavaknál is jobban kifejezik tiszteletünket, szeretetünket, ragaszkodásunkat családtagjainkhoz, barátainkhoz, ismerőseinkhez, gyülekezeti társainkhoz. Az új polgári esztendőben is mi, keresztyének valljuk, hogy a szeretet mindennapi gyakorlása a legszebb és legnagyobb ajándék földi életünkben, s ez, ha nem is olcsó szeretet, hisz Krisztus drága vérébe került, ingyen van, pénzbe nem kerül, csak odafigyelésbe, lelki ráfordításba, szeretetbe.

Keresztelő János „újévi” hitvallása is a lelki gazdagság, a lelkiekben való gyarapodás, növekedés forrását fogalmazta meg. Az új év boldogsága is attól függ, hogy kit engedünk a szívünkben érvényesülni, kit engedünk nagygyá, nagyobbá lenni. Ha az *Én* önző akaratát, álmát, vágyát engedjük érvényesülni, uralkodni, akkor boldogtalanok leszünk, ha Krisztust engedjük lelkünkben érvényesülni, az ő akaratát előbbre tartjuk, mint a magunkét, ha nagyobbá tesszük az ő szeretetét, akaratát, mint a mi gondolatunkat, érzésünket, ha lelkileg előtte kisebbé leszünk, boldogok leszünk.

A 21. századi modern világ épp ennek a bibliai üzenetnek az ellentétét hirdeti. Nekem kell érvényesülni, Isten és mások akaratát, tettét, érzését, gondolatát kisebbé kell tenni, nekem kell uralkodni, a rajtam kívüliek legyenek kisebbé. Ez a jelmondat azonban az önző ember jelszava. Lelketlenné, embertelenné, boldogtalanná teszi, formálja azt, aki ezt tartja élete mércéjének, ezt veszi figyelembe. A modern ember ezért marad egyedül, sőt magányos, elveszíti Istennel, embertársaival, de még önmagával is harmonikus kapcsolatát, lelki egyensúlyát nem találja, az igaz értékekkel szemben közömbös marad, a magában felismert űrt, ürességet igyekszik hamis tanításokkal, tanítókkal, szenvedélyekkel pótolni, amelyek még inkább boldogtalanná teszik, lelki nyomorékká formálják.

Drága testvérem, aki ez év elején hallod ezt az üzenetet, te ne engedd a kísértésben az önzésnek, te ne engedd, hogy növekedjék benned az önzés, a közömbösség, ne engedd, hogy Krisztus üzenetén kívül más érvényesüljön lelkedben. Tedd magad napról napra kisebbé Krisztus előtt. Nap mint nap engedd, hogy ő világítson át, ő formáljon át csak, s ha ő ad „zöld utat” gondolataidnak, tetteidnek, akkor érvényesítsd azokat.

Krisztusé a prioritás, az elsőség, nekünk és emberi érdekeinknek az ő szavára félre kell állnunk.

Nekünk, tanítványoknak, sohasem lehet az a célunk, hogy embertársainkat végleg magunkhoz kössük. Ránk csak addig van szüksége embertársunknak, míg ő Krisztusra és a krisztusira rá nem talál. Ha Isten kezéből ezt a mi eszközi feladatunkat elkértük és be is fejezhettük, akkor örömmel félreállhatunk, hisz nem mi kell mások krisztusai legyünk, mindnyájunknak csak Krisztus lehet és kell Krisztusa legyen, akihez el kell érkeznünk, aki mindnyájunkban, mibennünk nagygyá kell váljon. Keresztelő János boldogan halt meg, mert ő nem akart többet és nem is vállalt többet, mint amire Isten e világra

teremtette, előkészíteni az utat Krisztushoz. Krisztus az első, én, mi csak utána jövünk. Ha első akarsz lenni a szolgálatban, az önzetlenségben légy az! Ha első akarsz lenni Krisztus követésében, az alázatban légy az! Ha első akarsz lenni a Krisztus útján való járásban, az önfeláldozásban légy az! Ámen.

Atyánk, Istenünk, arra kérünk ez új esztendőben, hogy szívünkben növekedjék az örök élet Adója, életünk Ura. Ebben az évben is találkozzunk Krisztus irgalmas szeretetével, s így növekedjék bennünk Ő. Add Istenünk, hogy Krisztus követésébe bele ne fáradjunk, s hogy személyes küldetésünket örömmel betölthessük! Add azt a belső meggyőződést, hogy ez új évben is az élet Általad szép szolgálat és igaz öröm. Győzd le a bennünk lévő és a minket kísértő közömbösséget és önzést. Megváltó Urunkért kérünk, hallgass meg minket. Ámen.

Székely István

Asszonyására

Újévi kívánság

Alapige: Galata 1,3

Bibliavásolás: Zsoltárok 23

Tegnap este az elmúlás érzése vett körül bennünket. Ma az, hogy az elmúlás csak látszat. Ma megtelik szívünk reménységgel és a reménykedő szívek jókívánságokkal. Ebben a délelőtti órában az én köszöntésem is az a jókívánság, amely nem csupán emberi tudásra, ismeretre, erőre és akaratra épül, hanem arra a csodálatos áldásra és ígéretre, ami olyan szilárd alap, amire bátran, mint kősziklára lehet helyezni ennek az új esztendőnek épületét. És ennek a biztos alapnak nagyon fontos alkotóelemei az apostoli köszöntésben állnak előttünk. Köszöntelek benneteket azzal az igével, amellyel Pál apostol is köszöntötte a galatabelieket: *Kegyelem néktek és békesség.*

Erről a köszöntésről elmélkedjünk ma, az esztendő elő napján.

„Kegyelem néktek.”

Vajon miért köszönti az apostol így a galáciabelieket? Megkérdezte-e már ezt valaki? A válasz az, hogy azért, mert az isteni kegyelem magában foglalja az Ő szeretetének, irgalmának és áldásának teljességét. Ezért hallhattátok tőlem is így ezt a köszöntést ma, ez esztendő kezdetén. Tehát az új esztendő kapujára is ez a szó van írva: *kegyelem*. Ez ad bátorságot arra, hogy belépve az új esztendőbe bátran és felemelt fővel, telve reménységgel tudjunk továbblépni; mert ez a kegyelem jelent mindent a számunkra. E nélkül nemcsak botladozva, el-elbukva járnánk, hanem egyáltalán nem is tudnánk el-esettségünkéből felállva továbblépni bűneink súlyos terhe miatt. Emiatt eredménytelen lenne, hiábavaló lenne egész esztendei munkálkodásunk, járásunk – azaz életünk. Ugyanakkor azt is tudomásul kell vennünk, hogy üdvösségünk alapja is a kegyelem. E gondolatmenet folytatásaként tehát elmondhatjuk, hogy a golgotai keresztfára a kegyelem fája.

Ez a kegyelem legyen veletek az új esztendőben is. Ez védjen bennünket, családotkat, közösségünket, egyházunkat, népünket és nemzetünket. A kegyelmet nem lehet sem megvásárolni, sem kiérdemelni, mert az isteni kegyelem ingyen van. Krisztus életét adta ezért a kegyelemért, hogy megkapd te is, testvérem. Te mivel felelsz erre? Felelj azzal, hogy követed Őt ebben az esztendőben. Követed úgy, hogy alkalomról alkalomra

még inkább meghallod az Ő hívó szavát, hogy egyre bátrabban nézel bele az ige tükrébe és az ott látottak még buzgóbb imádságra ösztönöznek. Követed úgy, hogy megragadod azokat az alkalmakat, amikor az Úr megterített asztalához hív és élsz a felkínált kegyelmi ajándékokkal. Sorolhatnánk hosszan miként és hogyan kellene úgy meghallani, meghallgatni és követni az Urat, hogy jó feleletet adjunk a nekünk ajándékozott kegyelemért. Lám, Isten reményeink szerint ismét egy egész esztendőt rendelt ki arra, hogy eleget tegyünk keresztyéni kötelességeinknek, és hogy éljünk a felkínált isteni kegyelemmel.

„Kegyelem néktek és békesség!”

Micsoda kincs a békesség! Akkor tudjuk meg igazán, mit is jelent számunkra, amikor elveszítjük. Nézzétek azokat az életeket, családokat, közösségeket, népeket és nemzeteket, ahol nincs békesség, mert elveszítették azt. Békesség. Ezt hirdette a karácsonyi angyalsereg. Ezzel köszöntötte Jézus a tanítványait. A keresztyén élet a békességben gazdag élet kell legyen. Mindnyájan ezután sóvárgunk, és sokszor remegve látjuk, hogy veszélyben van a béke és vele együtt a békesség. Te testvérem, mit tettél az elmúlt esztendőben a béke és a békesség védelméért? Esetleg mi volt az, amit feláldoztál a számodra olyan fontos dolgok közül azért, hogy megmaradjon, esetleg újra visszaálljon a magad vagy a mások békessége? De most, itt, az új esztendő kapujában hadd kérdezzem meg azt is, hogy mit szándékozol tenni ezekért ebben az esztendőben, mert nem elég csak mellettük beszélni, hanem tenni és cselekedni is kell azért, hogy megvalósuljon közösségünkben és életünkben az Isten által felkínált békesség.

Isten békességre hívott el. Békesség azért néktek. Legyen békességetek Istennel! Ne perlekedjete Vele soha semmiért. Legyetek engedelmesek és hűek a Hozzá vezető úton. Az Istennel való béke útja a Krisztusban való hit. Ha hiszel benne és tőle kérsz erőt és segítséget, megadja, és amit tőle kapsz, az nem csak néhány órára vagy napra szóló békesség lehet, mert az Ő békessége örökre szóló békesség.

Isten felkínálja az Ő békességét azért, hogy éljünk vele. Tudnunk kell, hogy először Istennel kell megbékélnünk, mert ha ez sikerül, akkor meg tudunk békülni önmagunkkal is. És aki meg tud békülni önmagával, az meg tud békülni embertársával, felebarátjával is. Más lehetőség erre nincsen! Ezt az utat kell végigjárni – *végig kell járni* –, és békességünk lesz. Talán azt a megállapítást is meg merem kockáztatni, hogy akinek (akiben) békessége van – Isten békessége –, szinte mindene megvan.

Békességetek legyen embertársaitokkal!

Nagyon fontos kérdése életünknek és nem csak kérdése, hanem sokszor elérhetetlennek tűnő vágya is a felebaráttal, embertárssal való békesség. Újra aláhúzom, hogy ez csak az Istennel való megbékélés után lehetséges igazán. Igaz, sokszor úgy tűnik, megvan a békesség, de ez csupán olyan, mint a mezők harmata vagy a virágok szirma, nagyon hamar elillan, elszárad, eltűnik. Erőlködünk, sok mindent megpróbálunk, és amikor már úgy hisszük, megvan a békességünk, mindig történik valami olyan esemény, ami miatt ez a szilárdnak hitt békesség múló álomként tovaszáll. És kapkodunk fűhöz-fához, jobbra-balra, fordulunk általunk erősnek, megbízhatónak, meghallgatásra méltó emberekhez, keresünk ezerféle megoldást, csak éppen azt nem látjuk meg, azt nem vesszük észre, hogy a megoldás egyedül annál az Istennél van, aki Fiában, Jézusban karácsonykor közénk jött azért, hogy általa és vele együtt haladva e földi úton, rátaláljunk az Ő békességére és ezzel együtt saját békességünkre.

Hadd mondjam el tehát ez év kezdetén újra és újra, éljünk az Isten által felkínált békességgel, hogy békességünk legyen Vele, önmagunkkal és embertársainkkal. És ha

hittel, Krisztust elfogadva tudunk elindulni ebben az esztendőben, sikerülhet jó reménységben végigmenni a nekünk kijelölt úton.

Az új esztendőben ezért elég nekünk ez az isteni kegyelem és békesség, ami nemcsak e földi esztendőre, esetleg esztendőkre, de elég lesz az örökkévalóságra is. Ezért imádkozzunk és kérjük mennyei Atyánk áldását és segítségét Lelkének ereje által. Ámen.

Csokonai Vitéz Mihály

Jót kívánás

A szomorú veszedelem teljes életedben,
Meg ne rontson, háborítson békességedben
Amely öröm benned eredett,
El ne hagyjon soha tégedet!

Azt semmi bú, semmi bánat el ne űzhesse,
Semmi gondok fergetege meg ne győzhesse
Végre ha elmégy,
Ég lakosa légy!

Prédikációk az egyetemes imahétre

Az egyetemes imahét igehirdetési terve 2012-re

**Mindnyájan el fogunk változni
a mi Urunk Jézus Krisztus győzelme által**

1Kor 15,51–58

1. nap. Vasárnap. Téma: A szolgáló Krisztus változtasson át minket.

Alapige: Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon. Mk 10,45

Zak 9,9–10	Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas, alázatos...
Zsolt 131	Uram, nem fuvalkodik fel szívem
Róm 12,3–8	Különböző ajándékaink vannak
Mk 10,45	Az Emberfia ... azért jött, ...hogyan szolgáljon

2. nap. Hétfő. Téma: Változzunk át az Úr alázatos várásában!

Alapige: Engedj most, mert az illik hozzánk, hogy így töltsünk be minden igazságot. Mt 3,15

1Sám 1,1–10	Anna bizalma és türelmes várakozása
Zsolt 40	Türelmesen várni az Urat
Zsid 11,32–34	Ezek hit által országokat győztek le, igazságot szolgáltattak
Mt 3,13–17	Engedj most, mert az illik hozzánk, hogy így töltsünk be minden igazságot

3. nap. Kedd. Téma: Változzunk át a Szenvedő Szolgán keresztül!

Alapige: Krisztus is szenvedett érettetek. 1Pt 2,21

Ézs 53,3–11	Fájdalmak férfja, betegség ismerője
Zsolt 22,12–25	Nem veti meg... a nyomorult nyomorúságát
1Pt 2,21–27	Krisztus is szenvedett érettetek
Lk 24,25–27	Hát nem ezt kellett-e szenvednie a Krisztusnak...?

4. nap. Szerda. Téma: Változzunk át az Úrnak a gonosz fölötti győzelme által!

Alapige: Te győzd le a rosszat a jóval. Róm 12,21b

2Móz 23,1–9	Ne állj a rosszat akaró többség mellé
Zsolt 1	Boldog..., aki az Úr törvényében gyönyörködik
Róm 12,17–21	Te győzd le a rosszat a jóval
Mt 4,1–11	Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj

5. nap. Csütörtök. Téma: Változzunk át a feltámadott Úr békességén keresztül!

Alapige: Jézus megállt középen és így szólt hozzájuk: „Békesség néktek!” Jn 20,19

Mal 3,24	Az atyák szívét a gyermekekhez téríti, a gyermekek szívét az atyákhoz
Zsolt 133	Ó, mily szép és mily gyönyörűsége, ha a testvérek egyetértésben élnek
Ef 2,14–20	Ő a keresztfán megbékéltette mindkét nemzetséget az ő testében és megölte az ellenségeskedést
Jn 20,19–23	Eljött Jézus, megállt középen, és így szólt hozzájuk: „Békesség néktek!”

6. nap. Péntek. Téma: Változzunk át Isten folyamatosan jelen lévő szeretetén.

Alapige: Az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk.

1Jn 5,4

- Hab 3,17–19 Az Úr, az én Uram ad nekem erőt
Zsolt 136 „...örökké tart szeretete!”
1Jn 5,1–6 Az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk
Jn 15,9–17 Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja barátaiért

7. nap. Szombat. Téma: Változzunk át a Jó Pásztoron keresztül!

Alapige: „Legeltesd az én juhaimat!” Jn 21,17

- 1Sám 2,1–10 Senkit sem tesz hőssé a maga ereje
Zsolt 23 Te velem vagy; vessződ és botod vigasztalnak engem
Ef 6,10–20 Álljatok meg tehát...!
Jn 21,15–19 „Legeltesd az én juhaimat!”

8. nap. Vasárnap. Téma: Egységben Krisztus uralma alatt!

Alapige: Aki győz, annak megadom, hogy velem együtt üljön az én trónusomon. Jel 3,21

- 1Krón 29,10–13 A te kezében van az erő és a hatalom
Zsolt 21,1–7 Fejére színarany koronát teszel
Jel 3,19b–22 Aki győz, annak megadom, hogy velem együtt üljön az én trónusomon
Jn 12,23–26 Ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya.

Első nap

Orbán Lajos
Kovácsna-Vajnafalva

A szolgáló Krisztus változtasson át minket!

Alapige: Márk 10,45

Jézus Krisztus értünk jött el a világba. Nem hiszem, hogy ezzel kapcsolatban bármely keresztyénnek ellenkező véleménye volna. A különbségek akkor kerülnek elő az emberi véleményekben, amikor Jézus embereket megváltoztató szándékának mértékéről esik szó. Bizonyos fokozás figyelhető meg ugyanis Jézus szavaiban. Azért jött – mondja –, *hogy megkeresse és megtartsa, aki elveszett*, ami azt üzeni nekünk, hogy életet akar adni az elvesztfélben levő emberiségnek (a betegeknek szükségük van orvosra!). Ennek fokozása az, amikor arról beszél, hogy *Ő bűnösöket hív a megtérésre*, ahol világosan elmondja, hogy az embereknek tenniük kell valamit: nem a megváltásuk érdekében vagy annak kiérdemléseért, hanem hálából a megváltásért megtért, Krisztust követő, Istent szerető szívet. A harmadik fokozata Jézus céljának itt rejlik ebben az igében: Ő úgy akar bennünket megváltani, hogy szolgálatra hív el bennünket: Isten és emberek felé végzett szolgálatra.

Vizsgáljuk meg ennek az állításnak a valóságát az alapigénkben!

1. Alapigazság hangzik el az igében: Jézus nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon. És ha ez így hangzana el az igében, akkor nagyon is egyszerűen léphetnénk tovább az ige megmagyarázásának folyamatában. De Isten itt arról beszél az igében, hogy Jézus *sem* azért jött... Amikor ezt olvastam, azt kérdeztem azonnal magamtól, hogy még ki nem? Hiszen alig találkozunk önzetlen, szolgálatkész emberekkel. De a felolvasott ígét megelőző 44. vers eligazítást nyújtott: Jézus ott a tanítványokról beszél, rólunk: Ő sem azért jött, és mi sem élhetünk úgy, hogy várjuk a kiszolgálást. Jézussal együtt szolgálnunk kell!

2. Az ige azt mondja el, hogy ő szolgálni jött. Az Ő jövetelének célja, hogy szolgálata által másokat Istenhez vezessen. Ahelyett, hogy ezt a tényt most itt magyaráznám, inkább egypár kérdést teszek fel: mi a te életednek a célja? Vagy inkább: mi a te életcélod? Mít akarsz elérni földi léteddél? Tud-e a másoknak való szolgálás életcéljá lenni számodra? Mivelhogy Jézus földi léte példaértékű számunkra, jogosak ezek a kérdések. Ha a mai nap témája az, hogy a szolgáló Krisztus változtasson át bennünket, akkor itt azt kell kimondanunk, hogy a mai igének – mint Istennek is – a mi életünkkel az a célja, hogy kiszolgált emberekből szolgáló keresztyénekké váljunk. Ha Ő azért jött, hogy szolgáljon, nekünk is szolgálnunk kell.

3. A Zakariás próféta könyvéből a mai napra előírt ige (9,9–10) a szolgálatnak egy érdekes aspektusát kívánja tisztázni. Éspedig arról beszél ott a szentíró, hogy Jézus számráhaton jön, alázatosan, de mégis királyként. Mít jelent ez? Hogy Jézusnak nincs szüksége koronára, fehér lovakra és cifra fogatokra, nem kell neki díszes udvartartás ahhoz, hogy királyi méltóságban jelenjen meg. Szolgálatában is király tud lenni Ő. Méltóságát nem csorbítja a szolgálati alázat. Ha nekünk Jézus példájára meg kell változ-nunk, akkor itt áll előttünk a második üzenete e mai napi igének: *értékelj át az életedet!* A szolgálat nem tesz kisebbé, az alázat nem alacsonyít le! Ne szégyelld azt! Az önzetlen szolgálat valójában méltóságot ad, és kiemeli a földi élet alacsonyosságából. Ezért mondja másutt Jézus, hogy aki nagy akar lenni, az legyen a szolga.

4. Az alapige azzal fejeződik be, hogy Jézus a szolgálata mellett, annak betetőzése-ként *életét adja váltságul sokakért*. A legnagyobb szeretet abban van, aki másért életet tud áldozni, és Jézusban ez a szeretet vált teljessé. Ránk nézve ez a szeretet azonban terhet helyez: Jézus helyettes áldozata nemcsak Róla beszél, mint aki annyira szeret, hogy meghalni is kész értünk, de rólunk is: megváltottak vagyunk! És ha a megmosdott gyermek másképpen néz ki, mint egy koszos-szutykos gyermek, akkor a megváltott embernek is másnak kell lennie, mint az elkárhozónak. A napi téma alapján íme, a harmadik üzenet is: mert Jézus megváltott, élj is úgy, mint illik egy megváltotthoz! Változz meg, szeress, szolgálj! A megváltott ember nem teheti – a Heidelbergi Káté szavaival élve –, hogy a *háládatosság gyümölcsét ne teremje!*

5. És végül álljon előttünk egy utolsó gondolat: Jézus nem dicsekedve beszél magáról. Mintha nem Ő volna a követésre méltó, hanem az Ember Fia. Persze, mi tudjuk, hogy ki az: számunkra Jézus a Krisztus, de ha ezt megtanuljuk Tőle, látjuk majd, hogy mennyivel szebb, hogy nem önmagunkat állítjuk előtérbe, hanem magát az élet Urát.

Változzunk át a szolgáló Krisztus követésében a szolgálatra! Ámen.

Második nap

Ambrus András

Csekeláka

Változzunk át az Úr alázatos várásában!

Alapige: Máté 3,13–17

Istenfürösztes ember módra

1. A nyáron ünnepeltük házasságunk 10. évfordulóját és a feleségem kívánsága szerint Félix-fürdőre mentünk másfél napra ünnepelni. Egyik nap reggel indultunk Csekelakáról és másnap estére értünk haza. Közben és utólag is megfordult a fejemben, hogy volt-e értelme ennyit autózni egy kicsi fürdésért? Nem mehettünk volna közelebb is, hogy megspóroljunk annyi utat? De ha a szeretett társnak ez volt az óhaja – mit mondhat a halandó ember? Jézus is kb. 65–70 kilométert gyalogolt Galileából a ma feltételezett Jordán melletti Betániáig, ahol a tudósok szerint János megkeresztelte. Minek ekkora kirándulás, ha az egészség meg lehetett volna oldani Galilea határában, ugyanabban a Jordánban? Nem tudott volna János felmenni, hogy Jézus ne sétáljon annyit, elvégre Ő Isten Fia? Maga Keresztelő János mondta ezt el, János evangélista így tolmácsolja emlékezéseit: *Láttam a Lelket leszállani az égből, mint egy galambot, és megnyugovék ő rajta. És én nem ismertem őt; de aki elküldött engem, hogy vízzel kereszteljek, az mondá nekem: Akire látod a Lelket leszállani és rajta megnyugodni, az az, aki keresztel Szent Lélekkel. És én láttam, és bizonyosságot tettem, hogy ez az Isten Fia.* (Jn 1,32–34) Isten akarta így és a Fiú készségesen indult neki ennek az útnak is. Tehát Isten Fia 70 kilométert gyalogol, hogy megkereszteljék. Szerintem minden épkézláb földi vezető, aki valamit ad magára, enyhén szólva lenéző ajakbiggyesztéssel néz erre az Isten Fiára. Hát nem tud ez parancsolni annak a teveszörruhás sáskarágónak, hogy Názáretben, a saját falujában keresse fel és legalább ezüstedényből hintse meg, ha már keresztelni kell? Elképzeltem magamban, hogy milyen lenne egy hasonló jelenet a mai világban. Egy ötszillagos parlamentlakó levonatozik a másodosztályon a Fekete-tenger partjára, de a parttól csak kb. 5 kilométerre talál egy harmadosztályú szállást és minden

nap öt kilométert gyalogol a homokfövényig, hogy a tenger habjait élvezhesse. Este pedig ropogásra sülve teszi meg vissza ugyanezt az utat. Hogyan tudósítanak erről az eseményről a mai tévétúdiók? Érdekes lenne egy ilyen kísérletet elvégezni. De Isten megkönnyíti a helyzetünket, mert Ő már elvégezte ezt a kísérletet. Fájdalmasan valóságos kísérlet volt ez. A Jézus-kísérlet. Sokan ma is csak annak tartják. Egy kísérletnek a világ megjobbítására. Tényleg csak kísérlet volt ez? Nézzük csak meg!

2. Jézus megérkezik a gyalogtúra után a Jordán előre elkészített partjához. Egyszerű folyó, már az Ószövetség feljegyzi, hogy Adana és Párpár vizei sokkal csodálatosabbak voltak a jelentéktelen kis Jordánnál. Neki azonban ide KELL jönni, mert a Keresztelő ITT vár rá. A világ, a választott nép, a szépek és ügyesek ebből semmit nem látnak, vagy ha látnak, nem értik, mi történik ott a történelem egy eldugott sarkának elzárt kis zugában. De János azért Keresztelő, mert valamit megérez és megszólal: *Nékem kell általad megkeresztelkednem, és te jössz én hozzám?* Érti, hogy valami csikorog itt. Nem így és nem itt kellene mindez megtörténjen. Olyan helyzetet él ő ott át, amelyhez hasonlót nem talál a történelemben. Talán némi cinikus humorral úgy érzékeltethetném, hogy olyan helyzet volt ez, mint amikor 1987-ben Ceaușescu a marosvásárhelyi látogatásakor megállt volna a főtéren és meghatódott ábrázattal leugrott volna a páncélozott, fedett ARO-jából, a tömegben utat törve felém megindultan kezét csókolta volna nekem és bocsánatot kért volna, hogy ne haragudjak, ha ebben a pokoli melegben ennyit kellett rá várnom. Ilyen aláhajlása volt Jézusnak ez a cselekedete. A mennyeknek a földihez, a János és mások lába elé való hajlása volt ez. Olyan pillanat volt ez, mint ha tegyük fel II. Erzsébet királynő egy kiadós ünnepi estebéd után alázatosan bevonult volna a főszakács engedélyével a konyhára és elmosogatta volna a vendégek által használt összes tányért. Jézus ezért jött, és mi pont erre **nem vagyunk** felkészülve. A büntetlen jön, hogy bejelentse, Ő a bűnösök között akar lenni és ott is akar élni. És itt akar szolgálni. Engedélyt kér, hogy ezt megtehesse. Parancsoló hangon, de engedélyt kér: *Engedj most, mert az illik hozzánk, hogy így töltsünk be minden igazságot. János ellenállása teljesen magától értetődő.* Akiben még maradt egy parányi emberség, az elismeri, hogy itt valami nincs rendjén. Csak egy eszeveszett ember mondaná jogosnak Jézus követelését. Ahogy elképzelhetetlen volt, hogy Ceaușescu tőlem bocsánatot kérjen vagy II. Erzsébet vacsora után elmosogasson, ugyanolyan elképzelhetetlen volt, hogy Jézus megkeresztelkedjék a bűnök bocsánatára. Miféle bűnbocsánatra KELL Ő megkeresztelkedjen, akinek bűne sincs. Itt mindenkinek kellene forrjon a vére. De csend van, a csendben pedig János engedelmeskedik Jézusnak és megkereszteli Őt. Ugyanilyen csend lesz majd a kereszt alatt, pedig ott is helyénvaló lenne legalább a jogos emberi felháborodás. Marad a csend, marad a mennyei illem.

3. **A mennyei ILLEM: a NAGY IGAZSÁG beteljesítése.** De miféle igazság beteljesítéséről beszélt itt Jézus? Azt, amelyet meghirdetnek, megígérnek, előkészítenek, a forgatókönyvét pontosan megírják, és időben kiválasztják a FŐ SZÍNÉSzt, aki ezt tökéletesen eljátsza. Az IGAZSÁG jött el betölteni egy hamis és hazug világban az IGAZSÁGOT, mely Ő maga. Hogy ebből János és az ott állók akkor mit értettek, nem tudom. Hosszú ideig én sem értettem semmit Jézusnak ebből a mondatából. Mi, akik leragadunk az igazság-daraboknál, fogalmunk sincs, hogy mi az IGAZSÁG. Arról meg főképp nincs fogalmunk, hogy ezt hogy lehet betölteni. Konkrét példákat hozok fel erre. 2011. szeptember 29-én este bemutatták a román tévében *A szovjet sztori* című sokkoló dokumentumfilmet a szovjet birodalom sztláni „aranykoráról” és annak rémtetteiről. A film bemutatása után néhány neves hazai meghívott, többek között Andrei Pleșu és Gabriel Liiceanu próbálta kommentálni a filmet. Már az elején érezhető volt a stúdió-

ban egy nyomott hangú légkör (a meghívottak hátradőltek és sokat feszengtek), amelyet a műsorvezető, Cătălin Ștefănescu célra törő kérdései tovább fagyasztottak. A beszélgetés lényegében egy középpont körül forgott: azok a rémtettek, amelyek 20 millió (más becslések szerint közel 50 millió) szovjet állampolgár halálához vezettek, egyetlen kis csoport ember ideológiájára és meghirdetett hazugságára épültek. Sztálin lényegében ezekkel a szörnyőségekkel az idealista Marx Károly látomásait és elveit **töltötte be. A hazugságot töltötte be.** Azét a Marxét, aki többek között a következőket hirdette meg a 19. század derekán: *Szeretnék bosszút állni Azon, / aki ott fenn uralkodik és Hogy a mennyet eljátszottam, / pontosan tudom. / Lelkem, amely Istené volt egykor / most a pokol számára rendeltetett.* A fenti két idézet két, Marx által írt versből származik. Annak a nemzet- és népiértésnek, amit Sztálin véghezvitt, szintén Marx írásaiiban találjuk meg az alapjait. Ezt írja: *Egy csendes, elkerülhetetlen forradalom megy végbe a társadalomban; egy forradalom, amely éppoly kevésbé törődik az általa szétrombolt emberi élettel, mint egy földrengés az általa romba dőlt házakkal. Azok az osztályok és fajok, amelyek gyengének bizonyulnak az új feltételek között, el fognak pusztulni... A következő világháború egész reakciós nemzetek eltűnéséhez vezet majd. És ez is haladás.* Ugye, érdekes összehasonlítani ezeket a mondatokat Jézus szavaival: én az én életemet adom az én barátaimért. Sztálin a jóságot és a mindent megbocsátó szeretetet rosszabbnak tartotta a legnagyobb bűncselekménynél is. Többben is azt gondolhatnánk, hogy miért hozakodok elő Sztálinnal és Marxszal, mit akarok vele? Csak érzékeltetni akarom, hogy a hazugságot miként hirdeti meg egy ördögi alak, és a hozzá hasonló utódai miként teljesítik ki azt. A történet nem lenne érdekes, ha a mai Oroszországban nem ismétlődne meg a hasonló, a sztálini mintát követő kivégzések, amelyekkel az oroszok egy része továbbra is el akarja tüntetni a kebelén élő kisebbségi nemzeteket vagy a szóki-mondó ellenzékét. Ilyen típusú kivégzések megörökített jelenetei megtekinthetők az interneten.

De a hazugságot és a hazugságokat mesteri módon teljesítjük be saját és mások életében, a mi mindennapjaink taposómalmában. Más szekták leördögöznek és sátán-egyházaznak bennünket, de amikor a falubéli Jehova-tanú kötelességünkre apellálva megkér egy református atyafit, hogy vigye őt be vasárnap Csekelakáról Ludasra, az ő „istentiszteletére” (és persze a református atyafi ezért már nem tud eljönni a saját istentiszteletére), és mi ezt megkérdőjelezzük, akkor a fuvarozó és mi is rosszul érezzük magunkat, pedig miért kellene? Ugyancsak református berkekben történt meg, hogy meghalt a „tanú”, a férje mellé szeretne temetkezni a református temetőbe. Jön és ordít a református lelkészre, mert a református presbiterek közös döntéssel megtiltották, hogy a „drága tanú” oda temetkezzék, mondván: ha áttérése után csak szidni és mocskolni tudja a református egyházat, akkor halála után ne kelljen neki a református temető. A református lelkész pedig lelkiismeret-furdalást érez, főleg mert a tanú-színész a fejéhez vágja, hogy a reformátusok milyen kegyetlenek. Érdekes, hogy ezek után mi vagyunk a kegyetlenek? Ezekkel és sok más hasonló cselekedetünkkel aláhúzzuk, hogy a hazugságot, amit más talál ki, nem tudjuk megakadályozni, vagy ha meg is tesszük, rossz lelkiismerettel tesszük meg. A sort a végtelenségig lehetne folytatni hamis elvárásainkkal, hamis terveinkkel, hamis elképzeléseinkkel, amelyekre sokszor egy egész életet ráteszünk, és a végén csodálkozunk, hogy minden összedől és maga alá temet minket is. Elhitettük magunkkal, hogy ha épületeket építünk, azok maguktól megtelnek hálás szívű emberekkel. És nem teltek meg. Elhitettük magunkkal lelkészként, hogy ha erőnkől lecsúszunk egy kicsi a templom javítására, a parókia rendbetételére, egy kicsit erre, egy kicsit arra, nem fog az igehirdetés minőségére menni. És csodálkozunk, hogy igehirdetéseinket nem tartják sem izgalmasnak, sem érdekfeszítőnek, sem meghallgatásra érde-

mesnek. De gyülekezeti tagokként elhitettük magunkkal, hogy ha szidjuk a lelkészt, kántort, harangozót, gondnokot és mindenkit, aki legalább próbál valamit mozdítani, akkor jobb lesz minden. És csodálkozunk, hogy már senki nem akar vállalni tisztségeket, és aki dolgozott is, elcsügged és feladja. Siráncozunk népünk és gyülekezeteink elesettségét látva és kimondjuk, hogy ezen mi már nem tudunk változtatni. Pedig lehet, hogy nem a megfelelő alkalommal és nem a megfelelő módon kínáltuk az evangéliumot az embereknek. Vagy lehet, hogy nem is evangéliumot kínáltunk. Esetleg értésünkre adták, hogy ez nekik **nem** kell, és mi továbbra is azon fáradoztunk, hogy azt adjuk nekik, ami nekik nem kell. És csodálkoztunk, hogy hazugságunk beteljesedett – azaz semmi látható eredménye nincs a mi egyházi munkánknak.

4. Ehhez képest Jézus azt mondta, hogy **az Ő Atyja meghirdette az IGAZSÁGOT** és Ő azt jött betölteni. Hála Istennek, hogy nem a mi hazugságainké a szó, hanem az IGAZSÁGÉ és annak Betöltője, azaz Jézusé. János és mindenki, aki Jézusra akar hallgatni és rá akar figyelni, tanulja meg: az IGAZSÁGOT mindig másként kell és lehet betölteni, ahogy az a mi fejünkbe beleférne. Az igazság betöltője nem hamisan sürget, hanem nyugodtan sétál 70 kilométert, mert van ideje. Önmagára is, másokra is és az IGAZSÁGra is. Érdekes, nem? Mert nekünk semmire sincs időnk. Lehet, hogy pont azért, mert időnk jó részét hazugságokra és hazugságok betöltésére fecséréljük el. Az IGAZSÁG bajnoka nem a remek római fürdők egyikét keresi fel, sem az extra helyeket, hanem azt a helyet, amit ISTEN rendelt Neki. És Ő ezt szeretettel elfogadja, nem kéri ki magának a jobbat. Ezen is elmélkedhetünk egy-két sort, hogy miért annyi a követelőzés a mi életünkben, miért annyi az elégedetlenség? Az IGAZSÁG bajnoka nyugodtan beáll a bűnösök közé, nem esett rosszul neki. Hogy kezeljük mi a templomba nem járókat, a fősvényeket, a paráznákat, az alkoholistákat, a szélhámosokat, a kilengő életű fiatalokat, az internet-függőket stb.? Sokat elárul ez rólunk és arról, hogy kit is követünk igazán, vagy pontosítok: hamisan. Jézus nyugodtan keresztelkedik meg a koszos Jordánban és hajtja isteni fejét egy csodás, de bűnös ember keze alá. Nem esik rosszul neki. Mi pedig hány emberrel nem tudunk közösen dolgozni, mondván, hogy elviselhetetlen természete van a másiknak, megsértett, undorító vagy csak egyszerűen arrogáns.

5. Tette után megszólal a **megelégedett Isten**: *Ez amaz én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm.* Akinnek ilyen Gyermeke van, az csak elégedett szülő lehet. Ha magunkra tekintünk, e mondat tükrében elmondhatjuk, hogy hány gyerek nőtt volna fel vagy nőne fel másként, ha évente legalább egyszer hallaná ezt a mondatot a szüleitől? De hány házasság maradt volna meg, ha a férj vagy a feleség nem szégyellte volna elmondani a másiknak: TE vagy az, akiben én gyönyörködöm, mert Isten is gyönyörködik benned. Én miért ne tehetném meg? De a teljesebb IGAZSÁG az, hogy Isten bennünk Jézus nélkül nem tudna gyönyörködni. De Benne és általa tud, és akar is gyönyörködni. Örökké áldott az Isten, aki így nevel és ehhez a Jézushoz hasonlóvá próbál nevelni és felemelni minket! Ámen.

Harmadik nap

Kurta József
Kolozsvár

Változzunk át a Szenvedő Szolgán keresztül!

Alapige: 1Péter 2,21

Megújulni a Krisztus szenvedése által

Az élet legnagyobb kérdései közül az elsők között szerepel a szenvedés. Mindenki tapasztalhatta már, hogy amikor valaki szenved, amikor felmerül benne a kérdés, hogy miért kell elviselnie a nehézségeket, fájdalmakat, veszteségeket, akkor minden emberi válasz erőtlennek és kevésnek tűnik. Még a teológiai válaszok is sokszor csak magyarázkodásnak hatnak, ha feleletet és megoldást keresünk ezekre a „miért?”-ekre. Nem nehéz arra a következtetésre jutnunk, hogy egyetlen szenvedésnek volt igazi haszna és értelme, a Jézus Krisztus szenvedésének. Erre van válasz, van magyarázat! Olyan, amely nem légből-kapott, nem emberi, nem elméleti, hanem Isten akaratában és kijelentésében gyökerezik.

A ma esti imaheti igehirdetés a Krisztus szenvedésének kézzelfogható hasznáról szól: arról, hogy milyen életlehetőségeket nyertünk mi azáltal, hogy Isten Fia felvállalta értünk és helyettünk a szenvedést? Hogy ezt megértjük, három dolgot kell megvizsgálnunk: 1. Miért vállalta fel Megváltó Urunk a szenvedést és miként hordozta el azt? 2. Krisztus szenvedéseinek fényében hogyan kell a saját szenvedésünkre tekintünk? 3. Miképpen újulhatunk mi meg a Krisztus szenvedései által?

1. Jézus Krisztus szenvedéséről gyakran megemlékezünk az istentiszteleteinken elmondott Apostoli Hitvallás szavaival: „szenvedett Poncius Pilátus alatt”. Az viszont egészen biztos, hogy keveseknek tűnt fel, hogy gond van ezzel a megállapítással. Ugyanis ha a Hitvallás szövegét így tördeljük és szakaszoljuk, akkor Krisztusnak csak arról a szenvedéséről teszünk vallást, amit „Poncius Pilátus alatt” élt át, azaz élete utolsó napjaiban. Ellenben az evangéliumok arról tesznek tanúbizonyságot, hogy Jézus Krisztus „földi életének egész ideje alatt, különösen pedig annak végén” hordozta el testében-lelkében „Istennek az egész emberi nemzetség bűne ellen való haragját”, ahogy azt a Heidelbergi Káté 37. kérdésére adott felelet tanítja. Nemcsak az utolsó napok voltak fájdalmasak és szenvedéssel teltek Jézus életében. Akinek már születésekor nem volt helye a vendégfogadó háznál, akit a saját közvetlen környezete nem értett meg, akinek nem volt fejét hová lehajtania, akinek értetlenségben, elutasításban volt része gyakorta, annak az egész életét végigkísérte a szenvedés. Nem lehetett könnyű a lelke annak, aki büntelenként nap mint nap szembesült azzal, hogy hogyan buknak el a bűnben azok, akikért ő az életét kell adja. És mindennek a csúcspontja volt az, amit nagypénteken élt át, amikor „Poncius Pilátus alatt megfeszítették”. Értünk és helyettünk. Emberileg szinte felfoghatatlan, hogy Isten Fia a kereszten minden ember minden bűnének az Isten igazsága szerinti ítéletét szenvedte el, ráadásul úgy, hogy bűneink súlyát a maga büntelen életében sokkal fájdalmasabban hordozta, mint amennyire annak fájdalmasságát mi valaha is átérzhetjük. Az isteni igazságosság helyreállításának az útja volt Jézus Krisztus szenvedése, „Ő bűnné lett értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne”, ahogy Pál apostol fogalmaz. Ennek a szenvedésnek a haszna a mindenkori ember számára az Istennel való viszony helyreállítása, és ez adja meg a lehetőséget mindenkinek ahhoz, hogy Isten előtt megállhasson, és rendezett életet éljen.

2. Más szemmel tekint a keresztyén ember a szenvedésre, ha felidézi, hogy mit is kellett kiállnia őerte a megváltó Jézus Krisztusnak. Nemrég brazil tudósok felfedezték, hogy az Amazonas folyó alatt 4000 méterrel egy hatalmas földalatti folyó kígyózik. Ez a földalatti folyó hihetetlenül lassan folyik, a víz egy év alatt legfeljebb száz métert halad. Ennek ellenére azonban rendkívül nagy hatást fejt ki, befolyásolva a talaj minőségét, az időjárást, sőt a tenger élővilágát és az egész partvidékét is, amelybe a kőzetek között végül átszivárog. Így vagyunk a szenvedéssel is: a testi, a „felszínen” érzett fájdalmak, nehézségek, keserőségek legtöbbször gyors lefutásúak, egy-egy betegségből felgyógyulunk, a nehéz időszakoknak, kenyérgondoknak vége szakad, lekerülnek vállunkról a terhek és alkalmunk van felszusszanni. De mindaz, ami mélyen és láthatatlanul a lélek rétegeiben zajlik, amiről sokszor nem tudunk, vagy nem akarunk tudomást venni, sokkal inkább kihat az életünkre, kapcsolatainkra, mintsem azt gondolnánk. A civilizáció vívmányainak sikerült visszaszorítaniuk a testi szenvedés lehetőségeit – pl. még a 19. században is a fogtályog akár halálos kimenetelű is lehetett, a szepszis miatt magas volt a gyermekhalandóság, inséges években éhínségek, járványok dúltak. Mára viszont jól-rosszul, de felépült a szociális háló, jónak mondható az ellátottság és az egészségügyi helyzet. A szenvedés göcai ezért lehúzódtak mélyebbre, a lelkünkbe. A nyugati társadalmakban kifizetődő pszichológusnak lenni, mert a páciensek sorban állnak a rendelők ajtója előtt, és a gyógyszeripar egyik legjobban fizető ága a kedély-javító, boldogság-hozó, probléma-megoldó gyógyszerek gyártása lett, hogy az ugyanezért létező kábítószer-iparról és kereskedelemről ne is beszéljünk. Miért is? Mert emberileg nem tudunk mihez kezdeni a szenvedéssel. Nincs rá válaszunk, hogy miért van részünk benne. Sőt, azt is be kell vallanunk, hogy a teológia mint tudomány is csak magyarázatokat keres rá, de igazi választ legtöbbször nem tud adni. Tudjuk jól, hogy az emberi szenvedés a bűn következménye. Azt is tudjuk, hogy a hívők – sokszor igazságtalanul, értelmetlenül tűnő – szenvedései érdemszerző hatásúak, hozzá tartoznak a hívő élethez, Isten nevel általuk, de amikor úgy érezzük, hogy elmerülünk, megfulladunk a szenvedésben, vagy egy ilyen helyzetben levő testvérünknek kell segítenünk, akkor még ezek a bibliai alapokon álló teológiai érvek sem nyújtanak vigaszt.

3. Miképpen viszonyulhatunk hát bölcsen Krisztus szenvedéséhez és az emberi szenvedéshez? Hogyan válhat nekünk kézzelfogható hasznunkra mindaz, amit a mi Megváltónk elszenvedett értünk? Keresztyénként, Isten gyermekeként érezzük, hisszük, hogy a gondviselő és szerető Atya Isten nem leli kedvét az ártatlan szenvedésben. Ő nem szenvedésre hívott el minket, hanem egy őt dicsérő, örvendező és dicsőséges életre. Ezékiás, Júda királya Krisztus születése előtt hét évszázaddal kapott egy új esélyt Istentől. Betegágyából felkelve, halálos ítéletének eltörlése után így imádkozott: „Uram, az éltet mindenkit, engem is csak az éltet ezek után, hogy megerősítesz és meggyógyítasz. Bizony, javamra vált a nagy keserűség. Hiszen megmentettél az enyészet vermétől, és hátad mögé dobtad minden vétkemet. Mert nem a holtak házában magasztalnak téged, nem a halottak dicsőítenek, nem a sírba leszállók reménykedhetnek hűségedben. Az élő, csak az élő magasztalhat téged, akárcsak én most. Az apák tanítják fiaiknak, hogy te hűséges vagy. Megszabadít engem az ÚR, ezért pengessük a lantot életünk minden napján az ÚR házában.” (Ézs 38,16–20) Balassi Bálint így fogalmazta meg ezt az érzést egyik könyörgésében:

„Mi hasznod benne, hogy ha veszélybe jutok kétség miatt,
Kit Fiad által hozzád váltottál, mint fogadott fiat?!”

Rosszul gondolták volna? Semmiképpen sem. Istennek nem kedves az ártatlan szenvedés, ő nem a kínlódásban, nyomorúságban gyönyörködik, hanem abban, ha az ő vá-

lasztottjai eredeti rendeltetési céljuknak megfelelő életet élnek, azaz Őt dicsérik és magasztalják (HK 11.). Hányadán állunk mégis a szenvedéssel? Mit tegyünk, ha benne vagyunk, vagy ha váratlanul beköszönt? Elhordozásához nem elég az ember lelki ereje, de a keresztyén ember tudja, hogy honnan nyerhet erőt: a hívő imádság útján. Jakab apostol intése is erre tekint: „Szenved-e valaki közöttetek? Imádkozzék!” (Jak 5,11) A középkori és reneszánsz festők a golgotai események megfestésekor szabadjára engedett fantáziával, de jó ráérzéssel úgy ábrázolták a kereszten szenvedő Krisztust, hogy a képen feltüntették a bölcs Atya Istent is, aki két kezével tartja a keresztfát. Azt sugallva ezzel, hogy noha Krisztus a zsoltáros szavait idézve Istentől elhagyatva érezte magát, az Atya a Megváltó félelmetes haláltusa perceiben is jelen volt. Ugyanígy képes az imádságban hozzá fordulónak is „hóna alá nyúlni”, és Fia példájában erőt nyújtani Igéje és Szentlelke által.

Hogy lesz ebből megújulás? Úgy, hogy ha megértem, hogy Krisztus szenvedése által milyen nagy áldását kapom én Istennek: a megváltás és a megigazulás ajándékát. És Isten valamennyi áldása nem üres formalitás, hanem kötelez is egyben, hogy rendeltetési célomnak megfelelően Isten dicsőségére éljek. Hogy ha Jézus Krisztus az életpéldám, akkor a szenvedésben is tudjam őt követni, nála keressek megoldást, tőle nyerjek türelmet és erőt az elhordozására, és bölcsességet ahhoz, hogy ha van rá mód, felismerjem bűneimet, hiányosságaimat, erőtlenségemet, és megszabaduljak a szenvedéstől. Ámen.

Negyedik nap

Batizán Attila

Szentgerice

Változzunk át az Úrnak a gonosz fölötti győzelme által!

Alapige: Róma 12,21b

Az imahét mai napra kijelölt témája így hangzik: Változzunk át az Úrnak a gonosz fölötti győzelme által. Ha végigolvassuk a Római levél 12. részét, akkor azt fogjuk látni, hogy ez az egész rész tulajdonképpen arról szól, hogy mit is jelent ez az átváltozás. Azzal kezdődik a rész, hogy változzatok el a ti elmétek megújulása által, és az utolsó versben mintegy frappánsan összefoglalja az apostol mindazt, amiről az előző versekben részletesen beszél: te győzd le a rosszat jóval.

1. Az első kérdés, amit tisztáznunk kell az az, ami minden bizonnyal Ádám és Éva agyában is ott motoszkált, mi a jó és mi a rossz? Ettek ők ugyan a jó és rossz tudásának fájáról, megnyílt a szemük, és észre is vették egymás mezítelenségét, de ettől még a mai embernek komoly problémát jelent eldönteni: mi a jó és mi a rossz? Úgy gondolom, hogy nagy kérdés ez felbolydult, erkölcsi és etikai szempontból kaotikus világunkban. Közel háromezer évvel ezelőtt Ézsaiás próféta ezt írta: „Jaj azoknak, akik azt mondják, hogy a rossz jó, és a jó rossz...” (Ézs 5,20) Korunk szellemisége pedig büszkén hirdeti: nincs abszolút érték, amelyhez viszonyulnunk lehetne. Mindenki maga dönti el, hogy számára mi a követendő. Úgy gondolom, mindannyian hallottunk már ilyeneket: „nekem senki ne mondja meg, mi számomra a jó, majd én eldöntöm”, „ne mondja meg nekem a pap, hogyan kellene élnem, tudom én azt nála jobban”.

Vajon, kedves testvéreim, tudjuk-e? Tudjuk-e, mi a jó és mi az a rossz, amit nekünk le kell győznünk? Mert nagyon sokszor képzeljük azt, hogy amit mi gondolunk, monduk és teszünk, az a jó. Hány olyan haragos felet tudnánk felsorolni akár a mi gyüle-

kezetünkéből is, akik a maguk részéről mind meg vannak győződve, hogy nekik van igazuk, hogy ők cselekedtek jól, a másik pedig rosszul.

Te győzd le a rosszat jóval – ezt a győzelmet feltételezi a jó és a rossz közötti különbségtétel. Vajon ki és hogyan mondja meg nekünk, hogy mi a jó? A válasz természetesen kézenfekvő, csuklóból már mondja is minden templomba járó gyülekezeti tag: Isten mondja meg nekünk, hogy mi a jó, természetesen az Ő Igéjében. De vajon a mi életünkben igaz-e ez? Nem vagyunk-e annyira gögősek, nagyképűek, hogy Isten akaratának kiáltjuk ki saját akaratunkat, hogy jónak mondjuk azt, amire Isten talán azt mondaná, hogy rossz?

Tartsunk önvizsgálatot, testvéreim. Engedjük, hogy Isten Lelke járja át gondolatainkat, szívünket. Legyen bennünk kellő alázat meghallani Isten szavát, megérteni akaratát és elfogadni azt. Hadd mondja meg Ő, hogy mi a jó és mi a rossz a mi életünkben is. Ez az első feltétele annak, hogy le tudjuk győzni a rosszat jóval.

2. Aztán, ha világosan különbséget tudunk tenni az Isten szerinti jó és rossz között, következik egy másik fogás kérdés, vajon egyáltalán lehetséges-e ez, amit az apostol szavai által Isten kér tőlünk?

Olyan ez az ige, mint egy beugratós kérdés. Mint amikor azt kérdezik valakitől, hogy hány lába van az elefántnak. Négy – válaszolja. És most jön a beugratás: és ha egyet felel? Mire a megkérdezett gondolkozás nélkül rávágja, hogy akkor három.

Arra, hogy ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a rosszat jóval, mi is könnyen rávágjuk: persze, ez így szép és jó, így van rendjén. De tényleg így van? Ha elkezdünk gondolkozni rajta, hamar rájövünk, hogy nem. Ez nem ilyen egyszerű! Nem ilyen magától értetődő és nem is így van nálunk. Hisz sokszor nem vagyunk képesek uralkodni még indulataink felett sem, és hiába határozzuk el, hogy most aztán semmi sem fog kihozni minket a sodrunkból. Általános emberi viselkedés ez, hogy megpróbálunk uralkodni magunkon, az indulatainkon, de végül elszakad a cérna. Gondoljunk az otthoni vagy a munkahelyi vitáinkra, a közlekedés adta helyzetekre, a vásárláskor szemtelenül élénk furakodókra, és életünk sok hasonló helyzetére. Előbb-utóbb beszélünk, viaskodunk, durvák leszünk, néha egészen a tettelegességig.

Hogyan is viszonyozhatnánk jóval a rosszat, hogyan is lennénk türelmesek, megértők, megbocsátók és irgalmasok egy olyan világban, amelyiknek az ököljog az alapszabálya? Már az is nagy dolog, ha annyira uralkodunk magunkon, hogy egyáltalán ne válaszoljunk a rosszra.

Ez azonban még messze nem az, mint amit Pál apostol mond. Ő ugyanis nem azt mondja, hogy tartsd meg a mértéket, ne lépd túl az ököljog által kijelölt határokat, légy korrekt és csak annyi rosszat fizess vissza, mint amennyit kaptál, vagy csendben, válasz nélkül tűrjed a rosszat. Pál egy egészen más alternatívát ad élénk, és azt mondja: győzd le a rosszat, mégpedig jóval.

Nos, erre legegyszerűbben azt mondhatnánk: ez lehetetlen. Ellenkezik az emberi természettel, az igazságérzetünkkel, a logikával. Mi lenne a világból, ha mindenkinek, aki rosszat tesz, jóval fizetnénk? Hová lenne a jog, a rend, az igazság? De lehet erre azt is válaszolni: ez van a Bibliában, és mint jó keresztyén, megpróbálok e szerint élni. Harcolva magammal, fogcsikorgatva, de megpróbálom. Aztán előbb-utóbb világossá lesz, hogy nem megy, és akkor rossz lelkiismerettel, büntudattal azt mondom: nem vagyok jó keresztyén.

De vajon kér-e Isten olyat tőlünk, ami nem lehetséges? Nekünk, embereknek, lehetetlen, hogy a minket érő rosszat jóval viszonyozzuk, és így győzzük le. Emberi lehető-

ségeinkben csak az van, hogy a rosszat rosszal viszonzozzuk. De Isten lehetősége az, hogy lehet a rosszat jóval viszonzozni, és így lehet, csak így lehet legyőzni a rosszat.

És mert mi, emberek erre képtelenek vagyunk, ezért Isten emberré lett, és Jézus Krisztusban megvalósította ezt. Péter apostol ezt írja levelében: Krisztus is szenvedett értetek, és példát hagyott rátok, hogy az ő nyomdokait kövessétek: ő nem tett bűnt, álnokság sem hagyta el a száját, mikor gyalázták, nem viszonzta a gyalázást; amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem rábízta ezt arra, aki igazságosan ítél. Bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy miután meghaltunk a bűnöknek, az igazságnak éljünk: az ő sebei által gyógyultatok meg.

Úgy gondolom, testvéreim, hogy a hívő ember életének egyik csodája ez, hogy Jézus Krisztus legyőzi bennünk a rosszat az ő szeretetével, jóságával, és átalakítja a mi életünket, emberi természetünket. Ő tesz képessé minket arra, ami nekünk lehetetlen, de neki lehetséges volt, és lehetségessé teszi a mi életünkben is, hogy ne győzzön le minket a rossz, hanem mi győzzük le a rosszat jóval.

3. Azonban, kedves testvéreim, túl könnyű lenne a fenti igazsággal lezárni magunkban ezt a kérdést. Mert igaz ugyan, hogy Jézus Krisztus véghez tudja vinni bennünk azt, amire mi képtelenek vagyunk, igaz, hogy Ő átalakít bennünket, igaz, hogy Ő lehetségessé teszi, hogy legyőzzük a rosszat jóval, de ez nem azt jelenti, hogy mi karba tett kézzel ülünk. Komoly harc és küzdelem ez, aminek az eredménye látszik a hétköznapiakban. Erről szól az a sok gyakorlati tanács, amit az apostol alapigénket megelőzően mond el. És ehhez kapcsolódik legvégül az, amit sokan sokféleképpen értelmeznek, hogy ezzel a fajta magatartással „izzó parazsat” gyűjtünk az ellenség fejére.

Első megközelítésre van valami erőszakosság ebben a képben, mintha a szeretetnek az lenne a célja, hogy mindenkit biztosítson az őt megillető fizetségről. De talán sokkal inkább arról a kemény reményről van szó, hogy a másoknak tett jó oly módon zavarhatja, égetheti az illetőt, hogy az változásra sarkalja őt. Bárcsak így tudnánk izzó parazsat gyűjteni egymás fejére, bárcsak fájna nekünk az, amikor azt látjuk, hogy az emberek nem változnak, és bárcsak tudnánk naponta harcolni azért, hogy magatartásunk közelebb vigyen embereket Jézus Krisztushoz.

Végül pedig hadd álljon előttünk egy történet, amely talán mindennél jobban kiemeli és érthetővé teszi alapigénknek az üzenetét.

Egy idős hívő házaspár egy, a hegyek között fekvő kicsinyke faluban lakott. A falu fiataljai bolondnak tartották, kinevették és csúfolták őket. Egyszer néhány fiatal elhatározta, hogy megréfélják az öregeket. Leszedik a cserepet házukról, aztán majd mondhatják, hogy az Úr így, meg az Úr úgy. Majd ha jön az eső, megvéd az Úr. Majd meglátjuk, mi lesz, ha leszedjük az összes cserepet!

Egy reggel valóban hozzáfogtak. Az öreg bácsi, ahogy kimegy, látja, szedik házukról a cserepet. Visszamegy, és azt mondja a feleségének: anyjuk, munkások érkeztek, tegyél ki az asztalra mindent, ami jó, sonkát, kolbászt, vendégeljük meg őket. Az aszszony kirakta az asztalra, amit tudott. A bácsi kiment és azt mondta: fiúk, ti már sokat dolgoztatok, gyertek be és reggelizzetek meg. Összenéztek: ez a bolond még enni is ad? Menjünk. Amint bemennek és meglátják azt a sok jót, ami az asztalon van, mintha elszorulna a torkuk. Aztán leülnek és az idős házaspár elkezd szívéből imádkozni, hogy a jó Isten áldja meg ezeket a fiatal életeteket és tegye őket igazán boldoggá. A fiúk egy falatot nem tudtak lenyelni, aztán ahogy kimentek, csendben, a legvadabb meglőki a másikat, és azt mondja: fiúk, rakjuk vissza a cserepeket. És visszatették egy szálig.

Kedves testvéreim, a rosszat csak egyféleképpen lehet helyesen viszonzozni: jóval, ha jóval viszonzozzuk, és nem uralkodik el bennünk is a gonosz. Ne az fájjon nekünk,

amit mások tettek, hanem sokkal inkább az fájjon, hogy nem tudjuk embertársainkat igazán szeretni. Ne az nyugtalanítson, hogy megbántottak, hanem az, hogy nem tudunk megbocsátani. Ne engedjük, hogy legyőzzön a rossz, inkább mi győzzük le a rosszat jóval. Ámen.

Ötödik nap

Mihály István

Szatzmáruvvari

Változzunk át a feltámadott Úr békességén keresztül!

Alapige: János 20,19

Az idénre javasolt imaheti program olyan kérdéskört feszeget, amelyről sokaknak ködös képeik vannak. Ezért általában ritkán foglalkoznak ezzel. Temetéskor ugyan felolvassuk a *űő* Ige zanzásított változatát, de nem magyarázzuk, pedig ez a kérdéskör nemcsak nagyon érdekes, de roppant fontos is, úgy a szólónak, mint a hallgatónak. Arról van szó ugyanis, hogy az Istentől elrendelt időben eljön a megmérettetésnek ideje és az igazságos Bíró előtt el kell számolnunk földi pályánkról, akár testi létünk idején, akár annak lejárta után rendelte el azt Isten.

Az imádság hetének alkalmain néhány módozatot kapunk arra nézve, hogyan kellene-illene készülnünk erre a találkozásra, szembesítésre. Úgy vélem, elegendő lenne annyit megkövetelni önmagunktól és kérni atyánkfiaitól, hogy hallgassák az Úr Jézus szavát, azt tartsák meg és kövessék (kövessük) példáját. Ebből néhány mozzanat ki van ragadva, bizonyára ezek is mind fontosak!

A mai alkalomra a következő gondolat alapján foglaljuk össze üzenetünket: „Változzunk át a feltámadott Úr békességén keresztül!” Hitem és szívem szerint úgy fogalmaznám, hogy a feltámadott Úr békessége, amelyet nekünk is ajándékozott, át- és elváltottasson minket igazi krisztusképűsége, hogy az Atya bennünk is gyönyörködhessek! Tagadom, hogy ez önmagunktól lehetséges lenne. Kevés hozzá a mi emberi erőnk, talán akaratumk is. Műveltető igemódról van itt szó! Az Atya a Fiú és a Szentlélek által cselekszik velünk, bennünk és általunk, művéhez sokszor embert is használva eszközül – talán minket is szándékozik felhasználni vagy már fel is használt néhányszor...

Az át- és elváltozás nem ugyanaz. Az átváltozás még népmeséinkben is egy szükség szerinti, minőségi módosulást jelent. Az elváltozás viszont az élet sarkalatos, annak irányát, lényegét átiró, helyretevő mozzanat. Az átváltozás tehát egy hosszú, kellemes vagy kellemetlen folyamat, az elváltozás, amelyet Isten cselekszik, egy szempillantásban megy végbe, megváltoztathatatlan és visszafordíthatatlan, hiszen a Mindenható műve.

Földi vándorutumk folyamán szinte mindennek meg tudjuk nevezni az ellentétét is. Itt fel lehetne sorolni tömérdek ellentétpárt, viszont bennünket a változás ellentéte érint meg, ami a régiben való megmaradást jelenti. Elfogadva, de félretéve a szépirodalom kifinomult, sokszor kétértelműsége is okot adó eszközeit, kérdezzük nyíltan: akarod-e a megváltozásodat, engeded-e, hogy Isten meg- és átváltottasson? Milyen mértékben? Számodra mi a kíváncsabb: őember (sátáni) szerinti életet élni, amelynek mulandó, talmi javait örökkévalónak akarod hinni, vagy az Isten szerinti életmód, amelyekben az Atyának kedve telik? Előhozhatjuk a pro és kontra érvek egész sorát ...

Mai alapigénk egy lehetőséget kínál egy bibliai helyzetkép által. Húsvét estéje van. A Világ Világossága él, hisz feltámadott, de a világra, még a tanítványokra is ráborult a

világ estéje, éjszakája. Bezárt ajtók mögött tíz egykori tanítvány, tíz ember Gyer-
tek, testvéreim, keressük meg magunkat közöttük. Tamás már, még? ... nincsen ott ! Én
is ember vagyok félek a sötétől, a sötét szívű emberektől Tanítvánnyá méltatott
az Úr, de ember maradtam, aki félek, ha sötét van, én is bezárákódom. A bezárákózás azon-
ban nem jelent biztonságot, sem tolvaj, sem jötevő előtt! Hozzánk 2011. május 29-én,
istentisztelet alatt törtek be és elvitték a munkások bérét. Isten, amikor *betör*, mindig
hoz, nem bért, de nyereményt!

Csoda történt! Nem nálunk és nem a múlt évben, de akkor és ott! Csodát pedig csak
Isten tehet. Sötétség, ajtók és szívek lelakatolt zárai ellenére a Feltámadott megjelenik,
elfoglalja a központi helyet és szól, szavával meghatározza a jövőt. Néki adatott
minden hatalom...! Ő ma is a kezdeményező. Megkeres, bárhol is légy, bármint légy is
zár alatt, belép szíved közepébe, birtokba veszi és tetszhalott tanítványait átváltoztatja
szent üzenetével: „Békesség néktek!” Milyen jó, hogy nem csak nekem adja! Csoda-e
ez? Az ám! És nem is akármilyen! Nem azért csoda, mert mi, református magyarok
Békesség Istentől szavakkal köszöntjük egymást, ha egyáltalán köszöntjük, de sokkal
inkább azért, mert ez a köszöntés annak a reménységnek egyetlen forrása, amelyik meg
nem szegényíti!

Istennek legyen hála, amiért a Feltámadott sem akkori és ottani, sem az itteni és
mostani találkozásokkor nem számonkérés végett jött. Azért *tört* be hozzánk, hogy meg-
adja azt, amiben segítséget látunk, a Tőle jövő békességet, ezáltal minket átváltoztatva
bizonyossá tesz, megbízatást ad és útravalóul kellő és elégséges segítséget, hogy alkal-
mas eszközei lehessünk más testvéreink átváltoztatásához az Ő békéltetése által.

Isten üzenete ma sem azért szól, hogy emberi okoskodásoknak szolgáljon táptalajul,
hanem az Ige haszonra adatik! Miért? – hogy az atyák szíve a fiakhoz térjen és fordítva,
hogy a családi hajlék ne gettó legyen, hanem imaház, hogy akarj és tudj megbékélni
Istennel, önmagaddal és sorstársaiddal. Ez a köszöntés megtanít őszintén imádkozni:
„...legyen meg a Te akaratod.” Ez a békesség erőt ad a megbocsátásra, az igaz, őszinte
szeretetre, általa másként láthatod és értékelheted hitvesedet, gyermekeidet, munkádat,
szüleidet, testvéreidet, szomszédaidat, egyházadat, templomodat, talán lelkipásztorodat
is, bűnei miatt is sorstüdőzött, nyakas, magyar fajtádat és mindenki mást, hiszen ez az
isteni üdvözlés meg- és átváltoztat(hat) a feltámadott Úr békességén keresztül!

Mindaz, amit e néhány sorban igyekeztem vázolni, és amit írás közben még mellé
éreztem-gondoltam, talán Te is, szerintem nagyon fontos. De nem elégséges! Átváltoz-
tatásod és elváltozásod között végezd, végezzük megbízatásunkat örömmel, hálás szív-
vel Isten megváltott gyermekeiért, tudva, hogy az eltávozásunk után: „minden cseleke-
detet az Isten ítéletre előhoz, minden titkos dologgal, akár jó, akár gonosz legyen az.”
(Préd 12,16)

Bizony jövel, békességet hozó Úr Jézus Krisztus és változtasd át szíveinket! Ámen.

Hatodik nap

Sikóné Györfi Piroska

Kolozs

Változzunk át Isten folyamatosan jelen lévő szeretetén keresztül!

Alapige: 1János 5,1–5

Az idei imaheti sorozat szerkesztői úgy állították össze a napi vezérgondolatokat és az igeszakaszokat, hogy abból napról napra reménységet és buzdítást nyerjenek az ige hirdetői és hallgatói arra, amire elhívott Isten: hogy formálódjunk át hit által a Krisztus hasonlatosságára, ábrázolódjék ki bennünk a Krisztus. „Változzunk át...” – hangzott minden egyes nap vezérgondolatában a felhívás, és életünknek különböző területeit vonta az ige világosságába. Változtasson át a szolgáló Krisztus, hallottuk vasárnap, hogy ne csak magunkért hajtsunk és küszködünk, hanem maradjon erőnk odafigyelni azokra, akiknek valamiben szolgálhatunk Istentől kapott ajándékainkkal. Nyerjünk erőt, békétűrést a türelmetlenség és panaszkodás helyett, miközben Krisztusra várunk, hallottuk a következő napon. Szenvedéseinkben félelmeink, kétségeink, aggodalmaink változnak át reménységgé, megnyugvássá azáltal, hogy a szenvedő Krisztusra nézünk. Változzon át bennünk az Úr ereje által a sértettség, neheztelés, haragtartás megbocsátássá, hogy a gonoszt jóval győzzük meg, hallottuk szerdán. Szívünkben a békétlenséget, az indulatot, a bosszú érzését űzze ki a feltámadott Krisztus békessége. Ezek a lépéseken át éreztünk el a mai nap témájához: változtasson, formáljon át minket Isten folyamatosan jelen lévő szeretete. Valaki úgy fogalmazott, hogy Jézus Krisztusnak sok csodálója van, de csak kevés követője. Az idei imahét minden napjának a témája éppen abban segíthet, hogy lépünk előbbre Jézus Krisztus követésében. Ne csak alkalmi segítséget várjunk Tőle a bajainkban, ne csak addig jussunk, hogy csodáljuk Őt, hanem erősödjünk meg az Ő követésében, fogadjuk el teljes ajándékát: a bűneinkből való szabadulást, a megújulást.

1. „Változzunk át Isten folyamatosan jelen levő szeretete által.” Az alapige a „szeregett tanítvány”, János apostol első leveléből hangzott. E rövid szakaszban – éppúgy, mint az egész levélben is – az idő János apostol egyszerű szavakkal mély kijelentéseket fogalmaz meg. „Mindaz, aki hiszi, hogy Jézus a Krisztus, Istentől született” (5,1a), mondja, és ezáltal bekerült Isten szeretetének éltető hatáskörébe. Megtanul méríteni, töltekezni Isten szeretetéből Krisztus által, viszontszereti az Atyát és a Fiút, és a Lélek segítségével életéből szeretet, békesség sugárzik környezetére. Aki szereti Istent, annak Isten iránti szeretete abból is látszik, hogy szereti embertársait is. És bármily szerényen is, de „élete mécses, amiből fény és világosság árad szét.” (Kecskeméthy István)

Kedves testvéreim, hogy mennyire alapvető szükségletünk életünk minden szakaszában az, hogy szeressenek és szeretthessünk, arra több példát hozhatunk fel. Újszülött ikerpáron végeztek kísérletet. Két egészséges csecsemőt fizikai szükségleteik tekintetében ugyanúgy tápláltak, gondoztak, az egyiket emellett babusgatták, szeretgették, a másiknak ezt nem adták meg. Egyéves korukra az a csecsemő, akit nem szeretgettek, lényegesen visszamaradt a fizikai fejlődésben is a másikhoz képest. A kisgyermekkorban elmaradt, vagy hiányosan adott szeretet személyiségzavarokhoz vezet, a serdülőkorban üresen maradt „szeretettank” – szeretettartály (Ross Campbell kifejezése) – különböző szélsőséges magatartások, devianciák felé sodorhatja a fiatalt. Felnőttként, házasságban

élőket a szeretet hiánya, vagy a szeretet kifejezésének hiánya megkeserít, néha káros szenvedélyekhez űz, más kapcsolatokba kerget, elszívja az életerőt, a teljesítőképességet. Idős korban a szeretet hiánya elmagányosít, megkeserít, kétségbe ejthet. Ezzel szemben, a megkapott szeretet minden életszakaszban feltölt, előrelendít, alapot biztosít az egészséges fejlődéshez, értelmet, fényt ad a napoknak. Nem véletlen, hogy Isten úgy jelentette ki magát az embernek, hogy Ő a szeretet (1Jn 4,16), és irántuk való szeretetét legteljesebben Fiában, Jézus Krisztusban, és az Ő áldozatában mutatta meg. És éppen a hit, amellyel Krisztus Jézusban hiszünk, kapcsol össze Isten szeretetével.

Kedves testvérem, megértetted-e és megérezted-e eddigi igehallgatásaid során Istennek ezt a szándékát, hogy éltető szeretetközösségre hív? Elfogadtad-e a meghívását?

Egyik gyülekezetben egy idősebb férfi istentisztelet után mindig visszamaradt a templomban, és hosszú percek, olykor órákat töltött el ott a csendben. Egy idő után megkérdezték tőle, mit csinál ilyenkor, egyedül, olyan sok ideig a templomban. Azt válaszolta: „ilyenkor én nézem Őt, és Ő néz engem”. Testvérem, te szoktál-e így tenni? Mikor voltál legutóbb egyedül Krisztussal a belső szobád csendjében, vagy a templom csendjében, a lelked belső szobájában? Amikor nem az imádság mondatai sorjázta, hanem „csak” szemlélted Őt, a Megfeszítettet, vagy a Megdicsőült Krisztust, és átélted azt, amit Dávid úgy mond a 139. zsoltárban: „mikor még nyelvemen sincs a szó, immár egészen érted azt, Uram!” (4. v.)

Megtörténik, hogy valami miatt, valamelyik irányba elakad a szeretet áramlása. Valami miatt nem találja valaki a szerető Istent. Talán elakad a szeretet megélése mások felé, barát, házastárs vagy idős szülő felé, a magányosak, a gyengék, a szegények, árvák, börtönben levők vagy betegek felé, vagy az ellenség felé... Sebek, csalódások miatt, vagy egyszerűen a bennünk levő bűn miatt.

Tegyük fel a kérdést így: Szeretet-e az, amelyik nem talál időt arra, hogy megkérdezzen, meghallgasson, amelyik nem érdeklődik irántam? Szeretet-e az, amelyik magányomban megfélekedezik rólam, betegségemben nem keres fel? Amelyik gyengeségemben elítél, és nem fedez be, csüggedésemben nem bátorít, gyászom idején nem vigasztal? És most fordítsuk a mások felé irányított kérdéssort magunk felé: Milyen bennem a szeretet, ha nem nyilvánul meg folyamatosan, konkrét helyzetekben a környezetem felé?

Isten irántunk való szeretete áldozatvállalásban mutatkozott meg, a mi szeretetünk sem lehet kevesebb iránta és embertársaink iránt.

2. „Az az Isten szeretete, hogy megtartjuk az Ő parancsolatait, az Ő parancsolatai pedig nem nehezek” – olvastuk az apostol szavait. Olyan természetesen, olyan hitelesen hangzik ez a mondat az ő ajkáról. Valóban nem nehezek Isten parancsolatai? Neked is könnyűnek tűnnek? Kinek nem nehezek, és mikor nem nehezek Krisztus parancsolatai, még az olyanok sem, hogy „szeressétek ellenségeiteket...”, vagy szívetekből bocsássatok meg egymásnak? Házasságban férj és feleség között, vagy szülő–gyermek kapcsolatban, barátságban, amikor él a szeretet, nem tűnik nehéznek az áldozatvállalás. A szeretet megkönnyíti a teherhordozást, győnyörűséggé teszi az áldozathozatalt is. Amikor Isten szeretetét elhiszed, és te is viszontszereted Őt, nem tűnik nehéznek az, hogy kedvében jársz. Természetesnek találod, hogy azzal szeresd Őt, hogy engedelmeskedj igéjének. Amely területen pedig ez nem sikerül, nem hagy közömbösen. Igyekszel változni az Ő akarata szerint. Nem kényszerből, nem „parancsszóra”, hanem örömmel, mint szeretett gyermek.

Akár fokmérője is lehet Isten iránti szeretetünknek az, hogy mennyire tartjuk könnyűeknek vagy nehezeknek az Ő parancsolatait. Ezáltal lemérhetjük, hogy megvan-e

bennünk az első szeretet, vagy elveszítettük, felcseréltük valami kevesebbre? Esetleg az egyházban való sürgölődésre, vagy egyébre. Megvan-e benned az az éltető rácsodálkozás az Ő szeretetére, amit így fogalmaz meg a 443. énekünk: „Én nem tudom, mért szeretett úgy minket / Kit hódoló angyalsereg imád? / S miért akart, Ő bűnös tévelygőket / Keresni úgy, mint elveszett juhát? / Csak azt tudom, lejött közénk a földre / Hol járszoló volt első otthona / S hogy kicsiny Názáret ácsmühelyén át / Eljött Megváltónk, Isten egyszülött Fia.” Hisszük a megtartó csodát, és az apostollal együtt azt is valljuk, hogy:

3. „Az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk.”

Ha szétnézünk magunk körül, nem azt látjuk, hogy a hit diadalmaskodna a világban. Éppen az ellenkezőjét látjuk. Azt, hogy az igazságtalanság, a korrupció, az erkölcstelenség diadalmaskodik az élet különböző területein a világban, a politikai vezetésben, munkahelyen, szórakozásban, sokszor fájó módon az egyházi életben is. Hol látjuk, hogy legyőzött volna a világ? Egyetlen helyen: Krisztus halálában és feltámadásában. Hol látjuk, hogy győzedelmeskedik a világ felett a hit? Ott, ahol a Krisztusban való hit valakinek a lelkében vagy egy közösség életében életre kel, és szeretet által munkálkodni kezd. „A hit, ha él, már önmagában győzelem – írja Ravasz László –, és a szeretetben teljesedik ki.” Szeretet nélkül nincs igaz hit, hit nélkül a szeretet erőtlenné válik.

Mi a garanciája annak, hogy a hit legyőzte a világot, és győzelme kiteljesedik? Maga Krisztus, és az Ő szavahihetősége. Előíze pedig az, hogy már most, amikor hit által Hozzá kapcsolódok, megdől bennem a világ uralma, lehull béklyója, gyengül a vonzereje, és betölt a Krisztus szeretetének ereje, világossága. Ilyen „élő hitet sem nem alkotunk, sem nem képzelhetünk magunknak, az az Istennek kegyelmi ajándéka. De erre szól Urunk mondása: Kérjétek és adatik néktek” – mondta Kecskeméthy István. Kérjük hát együtt ma mindnyájan, hogy Isten folyamatosan jelen lévő szeretete által változzunk át élő hitű, szeretetben élő gyermekeivé! Ámen.

Hetedik nap

Csernák Béla

Bihar

Változzunk át a Jó Pásztoron keresztül!

Alapige: János 21,15–19

Reményteljes válasz

E mai napra kijelölt igeszakaszunk egy történet töredékét tárja elénk. A történet egészét egyetlen szóban így foglalhatnánk össze: egy együttlét leírása. Amint nem jelentéktelen a magány helyzete, úgy nem közömbösek az együttlét alkalmai sem. S ismervé ezt a történetet, legkevésbé sem mondhatnánk mellékesnek. Már ez is csendes utalás, hogy ahol a mai világban Jézus Krisztus nevében ketten vagy hárman egybegyűlnek, ott valami csodálatos változás kezdődik. A kiválasztott igeszakasz azzal kezdődik, hogy a tanítványok és Jézus megebedtek. Ebben a történetben az evés összekötő kapocs. Kapocs a történetek és beszélgetések között. Az ebéd a testi szükséglet kielégítését jelenti. Egy történet után (munka-halászat) megnyitja a gondolkodás, átgondolás felé vezető ösvényt. Megebedtek, tehát kikapcsolhattak minden külső tényezőt. Az eloszlott éhség nyugalmat teremt. Mintha bennünket kérdezne csendesen, hogy amint most dolga-

ink magunk mögött hagyásával összegyűltünk, mennyire tudunk megnyílni, kitárulkozni s befogadókká válni? Ne legyenek akadályok, ne akarjunk magyarázatokat gyártani, ne meneküljünk vagy hátráljunk – ismerjük el, hogy tisztességgel elvégzett dolgaink s magunk mögött hagyott napunk után, még valamivel számolnunk kell: nem csak kenyérről él az ember. Most mi azért vagyunk együtt, hogy lelkünkbe tekintsünk s a külső csendben szívünk szóljon ahhoz, aki tegnap és ma és mindörökké, érdemeinktől függetlenül, mindenki számára megváltoztathatatlan és örök.

A János által leírt történet Jézus feltámadása után játszódik. A nagypénteki keresztség a történés közérthető, nagyon emberi. A feltámadást követőre a felolvasottból is érezzük, végigizzik valami titokzatos, vágyott, de félt felismerés: Isten kimondhatatlan hatalma. Jézus többször utalt erre, e történetben is cselekedetével emlékeztetett (vevé a kenyeret...13. v.) rá. A testileg megelégitett tanítványok vajon képesek lesznek-e feltárni a rejtőző belsőt s megvallani annak ürességét?

Vajon korunkban van-e olyan, aki ne hallott volna Jézus küldetéséről, szolgálatáról és dicsőségéről? Melyik lesz az a pillanat, ahol megfeszülten ki-ki személyesen rádöbben arra, hogy ez nem csupán kőszó híré, általános esemény, hanem mellbevágóan személyes, értékrendet megkövetelő kihívás: igazodj! Lehet-e olyan jól ápolt, annyira telített egy kor embere, hogy ne hordozna magában ürességet? A történelem ismerete egyértelműen bizonyítja: ilyen földi állapot nem volt s nem is lesz.

Háromszor hangzik el Jézus kérdése. Együtt vannak, de ő egyetlen emberhez intézi kérdését. Az ismétlés emlékezteti Pétert, hogy ez nem először hangzik felé. Lehet, a többi észre sem vette, de ő megszorodott – értette, mire utal a Mester. Ha erre gondolunk, végigkísérhetjük a kérdés érzelmi hátterét. Nem magáért kérdezte az Úr, neki nincs szüksége a feleletre – mint ahogy akkor is tudta, mennyit ér az emberi szó, amikor először szegezte öreg tanítványa mellé. Lehet, Péter már régen elfeledte, vagy valamilyen formában tisztázta önmagával s a meglelt kompromisszumban, csendesen megbékélt. Most a megismétlődő kérdések mintha felszakítanák a begyógyult emléket. Jézus feltámadása után visszamegy övéihez, visszamegy abba a világba, melyben elvállalta a megítéltetést és halált. Innentől kezdődik közérthető felmutatása a benne rejlő isteni dicsőségnek. De ennek gyökerei ott vannak, abban a világban, mely Betlehemnél kezdődik, átível a Golgotáig, hogy aztán kiáradjon az Arimátiai József sírkertjéből az egész teremtett világra.

Jézus kérdése emlékezteti Pétert saját múltjára. Kérdése most úgy sugárzik finoman felénk, mintha bennünket faggatna tegnapunk felől. Mit építettünk fel, s milyen az, amit felépítettünk? A kérdés ugyanakkor óriási lehetőség: nem a múlt felidézését kívánja, hanem nagyon tudatos és letisztázódott ráhangolódást a jelen helyzetre. Kérdése valóságos kincs: Isten nem mond le sem Péterről, sem rólad, hanem ránk kérdez: hogyan mulatod napjaidat? A kérdés egyetlen időt jelez, s ez a jelen. Benne van ki nem mondottnak is a múlt, de értelemszerűen választ a jelenből vár. Mikor állandóan az elszámoltatások, megmértetések idejét éljük, Jézus egyetlen dologra összpontosít: mi a jelened? Most, ma mi határoz meg, mi tölt be téged? A hit az az értelmezési sík, mely a meghallott kérdést jelenben s múltban egyetlen pillanattá fogja át. A jelen magában hordozza a múltat is, tehát természetes Péter válasza, hogy igen, szeretlek téged.

Péternek e kérdéshez megvolt a múltja. Már kérdezte volt Jézus tőle egy alkalommal. Ma bennünket kérdez, mert egyszer már szólt hozzánk, s már sokszor szólt hozzánk: elnyertük a keresztséget, konfirmáltunk, rendszeresen élünk az úrvacsorával – s a múlt időben, események kavargásában belevág a kérdés: szeretsz-e engem? Ezeken az alkalmakon mindig feleltünk, hogy igen, Uram, szerelek Téged – de nagyon is jól tudjuk, mik következtek azután. Gyakran lehet hallani hívő keresztyén emberektől, hogy

elfáradnak hinni, elfáradnak kitartani, valahol megtorpannak, valahol kisiklanak. Le-
mondanak önmagukról. Önismeretük vádolja őket s a kárhoztatások közepette váratla-
nul döbbenek rá: Jézus újra megszólítja őket, keresi a szürke hamu között pislákoló
parazsat: szeretsz-e engem? A hívő ember nem szégyelli bevallani, hogy ebből a törté-
netből a legismertebb érzés Péter megszomorodása. Valahányszor Jézusra gondolunk,
azonnal elpirulunk. Még a tiszta szeretetre is képtelenek vagyunk. Ahogy Péter nem
mond semmit, csak elkeseredik, úgy nekünk sincs szükségünk magyarázkodásokra –
elég csak bánkódni azon, mit mutat a múlt, hogyan tükrözi az állhatatlanság, a hűtlen-
ség, a felfuvalkodottság megannyi változatát. Bizony, nagy lelki erő kell ahhoz, hogy
Jézus jelen idejű kérdését megválaszoljuk. Péter könnyeivel küzd, bennünket is fojtogat
a kimondandó szavak súlya: Uram, te tudod, hogy szeretlek téged.

Sokan úgy tekintenek a történetre, mint Jézus és Péter, azaz a lelkipásztor beszélge-
tésére. Hiszen apostolára bízta nyáját. Jézus válaszaiban megjelöli Péter feladatát. Két-
szer mondja, hogy legeltesse, s egyszer, hogy őrizze az Ő juhait. De hát mindenki a
maga lelkének első számú lelkipásztora, így nem sajátítható ki e felhatalmazás csupán
egy személynek vagy hivatást vállalóknak. Jézus beszélgető partnerének feladatot ad.
Neked s nekem, s mindnyájunknak, egyen-egyenként. Jónak tűnik a Jézustól származó
feladatot átdobni más vagy mások vállára: ez rá vagy rájuk vonatkozik. Pedig feladatot
mindig az kap, aki odaáll az Úr elé. Sokan csak fintorognak a hit követelményének hal-
latán s nem mernek látó- és hallóközelségbe kerülni. Pedig a szó meghallásához közelségre
van szükség. Nem elég sóhajtozni, vágyakozni – hanem látjátok, el kell jönni, ki kell
mozdulni. Azt tudja megszólítani Jézus, aki felé fordul. Aki csak tétlenül sóvárog, ah-
hoz hiába fordul: nem fogja fel a neki szóló üzenetet.

Legeltess és őrizz – ez a jézusi feladat. Legeltetni azt jelenti: táplálni. Ma a reklá-
mok s kínálatok özönében nem kis merészség ezzel szólítani meg az embert, hogy mit
fogyasszon. Olyan nagy a bőség, hogy ennek zavarában szinte elveszett a választás ké-
pesége. Jézus szavaira az üres templompadok jelentik a kínos feleletet. A jézusi meg-
szólítás személyes, Péterhez szól, személyhez szól: neked, nekem s neki. Nem konkurál
egyéb adottsággal sem. Ne rettenj meg, ne fáradj bele ízlelgetni, magadba szívni az Üd-
vözítő szavait. Az étet, épít és őriz. Aki nem ismeri, az viszolyog, tétovázik. Először,
mint tejnek itala tölt el, majd később mint erő, mely meghódoltatja a mennyieket, föl-
dieket s föld alatt valókat. Aki életében túllát a láthatók dicsőségén, az megérzi az
evangélium sajátos ízét. Krisztus táplál bennünket. Legeltet az evangélium fenséges
tanításával, táplál bennünket látható módon is a sákramentumokkal. Mennyire fájó,
hogy sokan nem ismerik ezt az étető ízt! Vegetáriánusok, bicsérdisták, modern kony-
hások izgatnak újabb meg újabb ízekkel, de szánalmasan sok a lelki alultáplált, a ver-
gődő depressziós. Nem nekünk kell feltalálnunk a vitamindús szennációt – hanem en-
gedelmeskedni kellene annak, aki saját magát kínálta tápláléknak. Bizony, aki nem íz-
lelgeti naponként, annak érthetetlen mindez s számára nincs jelen az örök élet Ura. És
ezt mondja a feltámadott Úr: őrizd az én juhaimat. Őrizni, vagyis megtartani. Nem
hagyni beleolvadni a kor kavargásába, felzárkózni a tömeghez – hanem gondos figye-
lemmel és méltósággal vigyázni minden bárány sajátos énjét. Ha nem csak Péternek
szólnak Jézus szavai, akkor nekünk itt mi módon értelmezhetők e szavak? Testvérem,
tudod-e, mi számodra a bárány? Az egyes gondolataid, az egyes érzelmed, szándékaid,
indulataid – mindaz, ami vezet naponként. Hogyan kezeled őket? Mivel táplálsz s mi
módon őrzöd őket? Egy elvaduló korban, manipulált dömpingben elmondhatja-e a ke-
reszttyén, hogy Uram, én féltve őrzöm becsülettel táplálom bárányaimat, s nem vetem
őket az ebek martalékául. Árulkodnak az üres templompadok s beleremeg a szív: meg-

hanyatlik a lélek s mázsás kövek súlynyi terhe alatt vízbe fullad a megalázott lélek. Legeltesd és őrizd! Ne rettenjünk meg annak megvallásától, hogy Uram, szeretlek téged!

Jézus mindenkor velünk van és előttünk is. Jelzi Péternek is. Péternek felfed valamit eljövendő személyes életéből. Ami az ember előtt rejtett titok, az Isten előtt nyitott könyv. Péter számára a Jézus-követés nem csupán elvi elkötelezettség, hanem teljes hasonulás lesz. Péter is kereszthalált halt Rómában azért, mert ott már nem szavakkal, hanem kiállásával adta bizonyosságát annak, hogy igen, ő szereti az Urat. Meddig tart egy ember szeretet-vallomásának érvénye? Ha kell a halálig, mégpedig a keresztfának haláláig. Ezt jelzi Jézus.

E mai alkalommal, mint a ma Pétereit, bennünket kérdez Jézus: szeretsz-e engem? Azért, hogy adjunk számot a bennünk rejlő lelki kincsekről, mellyel ő akar táplálni minket. Ahogy így együtt vagyunk, most közösen élhattünk az Ige táplálékával, hogy érződjön rajtunk a megelégtetés. Áraszd az örömet, békességet, béketúrést, szívességet, jóságot, hűséget, szelídséget s mérsékletességet, hogy hitelesen válaszolhasd Üdvöztöknék: igen, Uram, én szeretlek Téged; s mi itt együtt, e gyülekezet közösségében: igen, Uram, mi szeretünk Téged. Ámen.

Nyolcadik nap

Szabó István János

Magyarpalatka

Egységben Krisztus uralma alatt!

Alapige: Jelenések 3,21

Bibliaalvasás: Máté 20,20–28; Lukács 22,24–30

Versenyben vagyunk. Egyfolytában az a kínzó érzés van bennünk, hogy lemaradhatunk, ha nem küzdünk. Erre tanít a világ, a társadalom, a gazdaság. Reklámok sugallják, beírják a tudatalattinkba, hogy mindent meg kell tenni és meg kell venni a célba jutás érdekében... Csak azt nem tudja legtöbb ember, mi a cél. A cél megérkezést jelentene. A világot nem érdekli, hová érkezünk meg. A világ az utat, amin haladunk a cél felé, célnak nevezi. És elhiszük, hogy az a cél, hogy mindenből a legjobbat kapjuk, a legújabbat, a legdivatosabbat, mindent lássunk, tapasztaljunk, megéljünk, kipróbáljunk. Az élet nagy verseny, és sok ember számára igazi bosszúság, ha nem ő áll nyerésre. Ha a szomszéd hamarabb jut el egy jó nevű üdülőhelyre, ha a rokonunk hamarabb cseréli le a régi autóját, ha újságcikk jelenik meg vele kapcsolatban, és mi erről lemaradunk, az irigység eluralkodik bennünk. Mi lesz tehát a világ sodrásával továbbszáguldó mai ember életcélja? Mindenben első, jó, kitűnő lenni, a másik embert megelőzve, hagyva. A másik kárára nyerni!

De nem csak ma szól minden a nyerésről, az elsőbbségről – Jézus tanítványai, a Zebedeus-fiak is nagyon szerettek volna első lenni. Ha irigykedik is a többi, hadd irigykedjen, kicsivel több, jobb lenni másnál, mindig beválik ez a sátáni kísértés. És bármilyen szentek, bármilyen istenfélők, még a tanítványok is ilyen kérésekkel szögyenítik meg magukat Jézus előtt, és teszik magukat a többi tanítvány szemében különccé. Mikor teszik ezt? Éppen a legilletlenebb időpontban: amikor Jézus arról beszél, hogy az Embernek Fia átadaták a főpapoknak és írástudóknak; és halálra kárhoztatják őt, a pogányok kezébe adják, hogy megcsúfolják, megostorozzák, és keresztre feszítsék; de harmadnap feltámad.

Jézus tanítása szelíd dorgálás, ma is éppen annyira megszívlelendő. Mi is sokszor az elsők között elsőbbek szeretnénk lenni. Szeretnénk, ha Isten minket jobban szeretne, mint a szomszédot. Azt hisszük, hogy mi különbek vagyunk, a mi familiánk, a mi fajtánk, a mi népünk, a mi vallásunk – ezért, ha lehet, akkor egy kicsit jobb helyet igényelnénk a mennyek országában is. Mit szól a szülő, akinek a gyermekei versengenek, mindenik több szeretetet igényel, mint a másik, többet akar örökölni?... Hogy lehet igazságot tenni ilyenkor? Jézus azt mondja, hogy lehet nagy lenni, nagyobb lenni Isten országában, teljesülhet kívánságunk. De nem úgy, ahogy mi eltervezzük. *Aki közöttetek nagy akar lenni, legyen a ti szolgátok; és aki közöttetek első akar lenni, legyen a ti szolgátok.* Sok helyen – főleg hagyományörző falvakon – egyesek megsértődnek, ha úrvacsoránál valaki fiatalabb, vagy valamilyen okból megvetett személy előbbre áll a sorban. „Hogy teheti? Engem illet az elsőbbség! A rangom miatt nem állhatok hátrébb...” – gondolják ilyenkor. Pedig az úrvacsora egyik fontos tanítása, hogy egyformán részesülünk egy kenyérből és egy pohárból, Isten egyformán szeretett és kegyelembe fogadott gyermekei vagyunk. Jézus a tanítványok lábát Mester létére megmosta, a kenyeret és bort szétosztotta, szolgált nekik. Tanítását olyan jól ismerjük, és olyan könnyen figyelmen kívül hagyjuk: *Valamint az embernek Fia nem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és adja az ő életét váltságul sokakért.*

Nem lehetne tehát másokon segítve győzni? Nem lehetne nem mást lehalgyva első lenni, hanem mást előresegítve, megsegítve mégis célba érni?

Van-e olyan verseny, ahol mindenki nyer? Volt, régebb. A sportnak az volt a célja, hogy mindenki nyerjen, egészséges testben egészséges lélek – tartotta a latin közmondás. Ma már a sport célja az, hogy valaki nyerjen, másokat legyőzve, mindent latba vetve, ha kell, csalással is. És a sportoló, a dicsőségen túl, egy nem kicsi pénzösszegért akar nyerni. Pénzeket veszítenek és nyernek sportfogadásokon... Hasznót szerezni más kárán – ide jutott a sport is. Szinte az élet minden terén ezt tapasztaljuk: ami nemes szándékként indul, abból verseny, dicsőségahajszolás lesz. Legtöbbször egyszerű meggazdagodási vágy miatt tesszük a jót is. Sajnos, a diakóniát is sokszor nem az agapé, a szeretet, hanem a dicsőségvágy, valamint a mammon, a pénz motiválja.

Vizsgáljuk meg önmagunkat: hogy akarunk mi elsők lenni? Mást megelőzve, félretolva, letiporva? És egy másik kérdés: a haragosaink, az ellenségeink, ha rajtunk múlna, szintén üdvözlőnének? Vagy kárhozatra ítélnék őket, és ők is minket? Lehet-e egyáltalán haragosokról, ellenségekről, általunk gyűlölt emberekről beszélni, ha az üdvösségünk felől gondolkodunk? Milyen a keresztyén ember hozzáállása a világhoz?

Alapigénk a laodiceai gyülekezethez intézett tanítás és ígéret, amelyet dorgálás előz meg. A hetedik gyülekezethez intézi tehát Jézus Krisztus ezeket a szavakat: *Aki győz, annak megadom, hogy velem együtt üljön az én trónusomon; mint ahogy én is győztem, és Atyámmal együtt ülök az ő trónusán.* Győzelemről és annak jutalmáról beszél az, aki győzött, és most uralkodik. De ki az, aki győz? És fel kell tennünk a kérdést így is: ki az, aki nem győz, tehát veszít? A válasz egyszerűnek tűnik: aki Jézus pártján áll, aki az ő tanítványa, az győz. Aki ellene van, aki istentagadó, az elkárhozik, az nem kap jutalmat, annál inkább valószínű, hogy bűnhődni fog. Mi, akik templomba járunk, azért járunk, mert hiszünk, hinni akarunk: mi majd Jézussal ülhetünk a trónusán. De a válasz korántsem ilyen egyszerű. Hol a győzelem abban, hogy ma eljöttünk a templomba? Hol a győzelem abban, hogy még úrvacsorát is veszünk? Hol a győzelem abban, ha minden nap imádkozunk?

Az akkori laodiceai helyzet nagyon hasonlított napjaink Európájához. Laodicea gazdag város volt, a városban jólét honolt. Híres volt bankjairól, orvosi iskolájáról. Lakói jól éltek, és ez kényelmessé tette őket. A jelenések könyvének hét gyülekezete közül

csak kettő nem kap semmiféle dicséretet Jézus Krisztustól. Laodicea az egyik. Csak dorgálás jut Laodiceának. A jólét miatt azt hiszik, hogy minden rendjén van. Ez jellemző egyre inkább egész Európára. Megvan a mindennapi betevő falat, még több is jut, mint amennyire szükség lenne, az emberek nem ölik egymást az utcán, az emberi jogok érvényesülnek, hirdetik az egyenlőséget, pénzt fordítanak jótékony célokra és a szegény országok megsegítésére... Mindez kényelmessé, önhitté teszi az embereket. Nálunk, Erdélyben, még elmondjuk a bűnvalló imádságot, még tartunk bűnbánati istentiszteletet, még elhangzik a szószékeken az is, hogy Isten haragszik a bűneink miatt... De nyugatabbra csak arról szabad beszélni, hogy Isten szeret minket. Lehet teológiai eszmefuttatásokat mondani szószékeken, de bűnről, ítéletről egy szó se essen. Azt nem hajlandóak elfogadni. Az egyik lelkészcollégámnak néhány éve lefordítottam németre a bűnvalló imádságunkat, valamint az úrvacsorai ágendát. Mikor elolvasta, elszörnyülködött, s azt mondta, hogy ha ő ezt felolvasná istentiszteleten, azonnal megköveznék, keresetne magának más állást. Egyre többen vannak, a mi gyülekezeteinkben is, önelégült, közönyös emberek, akiknek nem szabad magánszférájába avatkozni. Ezt várják el Istentől is. Kifizetik az egyházadót, még adakoznak is, mikor úgy van, templomba is elmennek, de ne szóljon bele senki abba, hogy azon túl mit cselekszenek. Azt gondolják, hogy minden megvan, ami az élethez kell, Istenre nincsenek rászorulva. Jézus Krisztus ezt rója fel Laodicea keresztyénjeinek, és most, a mai Európa keresztyénjeinek is: nincs meg a forró hit a gyülekezetben. De nem is hideg, mert ha teljesen Isten nélküli lenne, nem várná el senki, hogy hite legyen. A kettő keveréke a langyos. Kompromisszum, modern szóval. Senki nem mondhatja, hogy nem jó, hiszen mindenből van egy kicsi. Egy kicsi istenfélelem, egy kicsi pogányság, egy kicsi bűn, egy kicsi érdem... A gyülekezethez intézett dorgáló beszédében Jézus olyan képeket használ, amit a laodiceabeliek jól értettek és ismertek. A városhoz közel több gyógyforrás is volt. Ezek forró vize használható volt a gyógyításra. A városon átfolyva lehűlt, más vizekkel keveredett, már nem volt forró, de mert hideg sem volt, ha valaki beleivott, egyből kiköpte. Ha a víz, az élet vize – Jézus beszédmódját használva – ihatatlan, az emberek felüdítésére alkalmatlan, akkor nem élet vize többé, akkor nem tölti be a feladatát. Jézus azt mondja, hogy kiköpi szájából, azaz elveti maga elől a gyülekezetet.

Az a legnagyobb baj, hogy a gyülekezet nem akarja tudomásul venni, hogy nem megfelelő a hite és az életvitele. Azt gondolja magáról, hogy gazdag és hiánytalan: *Gazdag vagyok, meggazdagodtam, és nincs szükségem semmire; de nem tudod, hogy te vagy a nyomorult, a szánalmas és a szegény, a vak és a mezítelen.* (17. v.) Ijesztően hangzik Jézus szájából a valóság: nyomorult, szánalmas, szegény, vak, mezítelen – ezek mind olyan fogalmak, amelyek idegenek a város jólététől. Jézus a világi gazdagság, Laodicea bankjainak aránya helyett inkább tűzben megpróbált aranyat, kincset: hitet kínál (1Pt 1,7). A divatos és drága öltözékek helyett fehér ruhát öltsenek magukra, ami a tisztaság, az üdvösség szimbóluma. A mezítelenséget kell elfedezni, a meg nem bocsátott bűnöket, mert bármilyen szép és drága ruhákban jár, Isten előtt mégis nyilvánvalóak a bűnös ember bűnei, amíg meg nem bánja, és Isten nem teszi fehérré azt, ami tisztátalan volt. Őelőtte. A város messze földön híres volt egy kenőcsről, amit szembetegségek gyógyítására használtak. Noha a laodiceai szemkenőcs sok vakot meggyógyított, a laodiceaiak mégis vakok maradtak. Istentől való kenőcsre volt szükségük, hogy megnyíljon a szemük és lássák meg végre, hogy milyen messze van a hitük, az életvitelük Isten országától.

Csak egyet tehet a gyülekezet: teljesen újrakezdeni mindent, azaz megtérni. A látzatkeresztyénység helyébe igazi keresztyén életet élni. *Igyekezz, és térj meg!* Nem majd valamikor, hanem most! Kevés az idő! Közel az Úr eljövétele! Már az ajtó előtt áll és zörget. Akinek nincs rendben a háza és nem nyit ajtót még, vagy akinek a házában túl

nagy az élet zaja, és nem vár vendéget, nem veszi észre a kopogást, vagy aki nem akar ajtót nyitni, mert nincs szüksége vendégre, változásra az életében – azokhoz nem tér be Jézus Krisztus. *Ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok, ő pedig énvelem.* (Jel 3,20) Figyelni kell a hangra: csak az hallja meg, aki várta a kopogást. Csak aki ismeri a Kopogtatót, és várja Őt, csak az részesül a nagy ajándékban, a vele való közösségben. Nagy megtiszteltetés, ha egy közismert ember betér hozzánk ebédre. Gondoljunk arra, mi lenne, ha egy miniszter vagy államelnök lenne a vendégünk! Nem sok esély van erre... De arra, hogy aki minden világi hatalmasságnál nagyobb, aki előtt porba esnek a földi uralkodók is, az Ámen, a valóságos Isten hozzánk jöjjön, van esély: máris az ajtó előtt áll, és bebocsátásra vár. Nagy jutalom ez, nem kívánhatunk semmi mást, mint Jézust, aki egy személyben vendégünk és házigazdánk!

De még ezen felül is ígér valamit Jézus Krisztus. *Aki győz, annak megadom, hogy velem együtt üljön az én trónusomon.* Ki az, aki győz? Kérdeztük, hogy mit jelent győzni – mert többet kell jelentsen, mint azt, hogy valaki templomba jött és úrvacsorát vett. Győzni csak harc után, komolyan küzdve lehet. És csak szenvedés, nehézség árán. Megharcolni a hit nemes harcát. Megharcolni bűnös kívánságaimmal, legyőzni a haragomat, legyőzni irigységet, legyőzni önteltséget, büszkeséget, beképzeltséget. Szakítani azzal, ami a laodiceabeliek jellemzője. Szakítani mindennel, ami nem Jézus akarata szerint való.

Te miért neveztetel keresztyénnek, kérdi Heidelbergi Káténk. „Azért, mert hit által Krisztusnak tagja és így az ő kenetének részese vagyok, azért, hogy az ő nevét valljam, magamat neki élő hálaáldozatul adjam, és hogy ebben az életben a bűn és a Sátán ellen szabad lelkiismerettel viaskodjam, az élet után pedig az örökkévalóságban Krisztussal minden teremtményen uralkodjam.” Ez a válasz is összefoglalja alapigénk tanítását. Krisztushoz tartozom kegyelme által, a bűn és a Sátán elleni viaskodásban Ő ad nekem győzelmet. A káté szerinti negyedik feladatom egyben a jutalmam is: Krisztussal együtt uralkodjam, azaz a trónusára ültet engem is. Az Ő győzelmének részeseivé leszünk, örvendezünk az Ő akarata érvényesülésének.

Még egyvalamit kell megfigyelnünk. Azt kérdeztük az igemagyarázat elején, létezik-e olyan küzdelem és győzelem a mai világban, ami nem más rovására, kárára van? A választ most kaptuk meg, Jézus Krisztustól. A győzelem a bűn felett, a Jézus trónusára ülés nemhogy verseny- és vetélytársakká tenne bennünket, hanem éppen összekapcsol. Mindnyájan Jézus zászlaja alatt harcolunk a bűn és gonosz ellen, mindnyájan az ő országának polgárai akarunk lenni, mindnyájan a szentek közösségének akarunk örvendezni. Jézus trónján nemcsak Jakabnak és Jánosnak van hely. És nemcsak az utolsó vacsoránál jelen lévő tanítványok lesznek már azok, akik „királyi székekbe ülve ítélik Izráel tizenkét törzsét” (Lk 22,30), hanem minden keresztyén, mindenki, aki megharcolja a hit nemes harcát, és győzni fog. Jézus az utolsó vacsorakor tett ígéretét kibővíti mindnyájunkra, akik az Őbelé vetett hit által üdvözülünk.

Egységben Krisztus uralma alatt! – Ez a mai napra az imahét programjának összeállító által kiválasztott téma, bármilyen famíliából, nemzetségből, népből vagyunk is, még ha más is a vallásunk, akik igaz hit által Krisztusba oltattunk: együtt leszünk részei az Ő győzelmének, együtt áldjuk a mi Atyánkat, együtt ülünk Krisztussal és egymással az Ő trónusán. Mindehhez az szükséges, hogy egyedül csak Jézus Krisztusra figyeljünk, az Ő seregének élő tagjaiként haladjunk az üdvösség útján, bűneinkkel harcolva, engedvén, hogy a Szentlélek munkálkodjon bennünk már most, e földi életben. Ámen.

Javasolt énekek: 432., 476., 477., 484.

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor

Derecske, Magyarország

KérjeteK és adatik néktek

Alapige: Máté 7,7–12

Az ige megértéséhez

aiteó = kérni (imper.). A LXX-ban a héber schaal megfelelőjeként csak konkrét kérést jelöl: „Kérjen azért minden asszony...ezüst edényeket és arany edényeket és ruhákat” (2Móz 3,22); „Az vizet kért... (Bír 5,25). Anna fiat kér Jahwehtól, Éli meg is ígéri neki: „...és Izráelnek Istene adja meg a te kérésedet, amelyet tőle kértél” (1Sám 1,17).

Jézus tanítványainak hallaniuk és teljesíteniük kell embertársaik konkrét kérését. Minden idegenkedést és ellenszenvet legyőzve a kérő előtt ki kell nyitniuk szívüket és tenyerüket. A mások felém elhangzó kérésében maga Isten szólít meg engem, ekkor ugyanis ő előtte nyílok meg és leszek engedelmes gyermeke. Feltűnő, hogy Jézus nem az aiteó, hanem annak paraleljével, az erotaó (eredetileg kérdezni) és a deomai (csak konkrét szituációban) igékkel kér (Jn 14,16; Lk 22,32). Az erotaó rendszeresen ott fordul elő, ahol a kérő szorosabb kapcsolatban áll azzal, akitől kér: amikor a tanítványok Jézustól, vagy maga Jézus kér Istentől, akkor az erotaó igével kérnek. De ha a tanítványok Istenhez fordulnak, többnyire az aiteó igét használják.

dzeteó = keresni (imper.). A LXX-ban a héber baqasch megfelelőjeként profán foglalatot jelöl: József testvéreit keresi (1Móz 37,16); Saul a szamarak keresésére indul (1Sám 10,2); a fáraó halálra keresteti Mózeszt (2Móz 2,15). Izráelnek Istennel való viszonyában a dzeteó ige a teljes odafordulást jelöli, és fordítva, Izráel ellen az a vád, hogy nem keresi Istenét (Ézs 9,13). Isten arra inti a választott népet, hogy keresse őt, azaz engedelmeskedjen neki (Jer 29,13 skk.). Bár ritkábban fordul elő, de annál fontosabbak azok a lokusok, melyek szerint Isten keresi az ő népét (Ez 34,11–16). Ő jó pásztorként keresi megtévedt, elszéledt nyáját.

Jézus, miként a próféták, azt várja övéitől, hogy keressék Istent, azaz ismerjék el az ő felségét, uralmát, és engedelmeskedjenek az ő akaratának: „Keressétek először Istennek országát és az ő igazságát, és ezek mind megadatnak néktek.” (Mt 6,33) De a zsidók nem hallgatnak a felhívásra, sőt Jézus életére törnek (Jn 5,18; 7,1), és ki-ki a maga dicsőségét keresi (7,18a). Pál elítéli azt, aki a maga hasznát keresi (Fil 2,21), ugyanakkor azt állítja önmagáról, hogy ő nem keresi a maga hasznát (1Kor 10,33; 13,5).

agatha = (a) jó. A jó meghatározása itt nagyon egyszerű: jó az, amit magunknak kívánunk. Miként a LXX-ban (Ézs 52,7), úgy Máténál is mennyei javakat jelent, lásd Róm 3,8; 10,15, de mindenekelőtt Lk 1,53-ban. Ez a jó Lukácsnál pneuma agion, melynek eredeti olvasata valószínűleg pneuma agathon lehetett. Ebből származhat úgy az agatha, mint a pneuma agion is. Kálvinnál ezt olvassuk: „Lukács (11,13) a jók helyett Szentlelkét mond, amivel ugyan nem zárja ki a többi jótéteményt, hanem azt mutatja meg, mit kell különösen kérnünk: mindig esziinkbe kell ugyanis jutnia ennek a mondásnak: 'Keressétek először Istennek országát, és a többi mindjárt vele jár ezzel'.”

Kérjétek, keressetek, zörgessetek!

Bár Jézus nem az *imádkozni*, hanem a *kérni*, *keresni*, *zörgetni* kifejezéseket használja, mégis egyértelműen kitűnik az ezt követő sorokból, hogy övéit kitarató, állhatatos imádságra buzdítja. Ne fontolgasd, ne sokat gondolkozz azon, hogy miként imádkozzál, hanem egészen egyszerűen, minden további nélkül kérj, keress és zörgess. Ez a te feladatod, *a többi Istenre tartozik*. Keresd először az ő országát és igazságát, és ezek mind megadatnak neked. Tudod, miben különbözik istenkeresésed a pogány ember istenkeresésétől? Abban, hogy te tudod, hogy *kit és mit* kell keresned, a pogány viszont nem. Keresd az ő *uralmát*, keresd az ő *igazságát* (Mt 6,33; Gal 2,17), keresd az *örök életet* (Róm 2,7), és keresd az *oda felvalókat* (Kol 3,1). Te *ismered* őt, ezért keresheted. Hogyan is kereshetnéd azt, amit nem ismersz? Ha nem tudnád, hogy *kit és mit* keresel, hogyan találnál rá? Friedrich von Sallet *A hegedűs* (Der Geiger) című költeményében egy nagyon régi, de már elfelejtett dalt kereső emberről mesél, aki hegedűjével járja az országot. Bár mindenkit elbűvöl játékával, ő maga mégsem boldog, mert dala nem az a régi dal, amelyet játszani szeretne. Haldokló édesapjától tanulta azt egykor, de már régen elfelejtette, elvesztette. S miközben a világot járja, mindenhol azt a régi, elvesztett dalt keresi. Fáradtan, öregén tér haza, odahaza is azt a régi dalt keresi, de nem találja. Ezért arra kéri Istent, hogy legyen irgalmas hozzá, s ajándékozza meg még egyszer azzal a régi dallammal. Egy éjszaka aztán álmában megjelenik az édesapja, aki még egyszer eljátszsa neki a régi dalt. Amikor reggel felébredt, az volt az első, hogy kézbe vette hegedűjét, s kimondhatatlan boldogsággal kezdte játszani az évtizedek óta keresett, s most újra megtalált dallamot. Amikor a végére érkezett, fáradt, remegő kezéből kiesett a vonó és meghalt. Keresd te is a régen elfelejtett dalt Isten szeretetéről, fenségéről, országáról. Biztos, hogy meg fogod találni. Lehet, hogy halálos ágyadon, lehet, hogy ott fogsz még egyszer s utoljára bizonyosságot tenni, Istent magasztaló éneket énekelni, melyre egykor talán édesanyád tanított.

Micsoda *munkamegosztás*! Rád tartozik, miként az öreg hegedűsre, hogy kérj és keress, és Istenre, hogy adjon és engedje magát megtalálni. Rád tartozik, hogy zörgess, Istenre, hogy ajtót nyisson. Hát ezért ne aggódj, és ne idegeskedj! Ha *őt* kéred, ad, ha *őt* keresed, megtalálod, ha az *ő* ajtaján kopogtatsz, ajtót nyit neked. Az evangélium arra tanít, hogy az *ő* gondja nem lehet a te gondod. Nem rád tartozik a békeséged, üdvösséged, mindennapi kenyered miatti gondod, az, hogy hogyan tovább, hogy a kilátástalanságból van-e kiút. Ez nem a te gondod! Mindez annak a gondja, aki Jézus Krisztusban testvéreddé lett, szenvedett, meghalt és feltámadott, aki *osztózik a sorsodban*. Életed törékeny hajójában akkor is veled van, amikor a legmagasabbra csapnak a hullámok. Nem a te gondod a hullámokon úrrá lenned, a túlsó partra, Isten országába megérkezned! Erre annak van gondja, aki hajódban veled van, aki kezével szenvedésed, betegség, békétlenség vad hullámaival csendes, sima víztükrévé simítja. Te csak kérj, keress és zörgess! Ez tartozik rád!

Kísérletezz! Ne add fel! Meg kell próbálnod, ha kell, százszor is. Egyszer majd meg fogod tapasztalni, hogy ha kérsz, adatik, ha keresel, találsz, ha százszor zörgetsz a mennyei titkok ajtaján, egyszer csak kinyílik. Ennek egyetlen feltétele és *garanciája*, hogy Jézus veled és melletted van, amikor kérsz, keresel és zörgetsz. Ne azért kísérletezzél, mert *Ő* ezt mondja, mert neki isteni tekintélye van, hanem azért, mert *Ő* veled van. *Ő* az *út* az Atyához, *Ő* az *ajtó*, melyen átléphetsz. Mekkora lehetőség, hogy az *Ő nevében* kérhetsz! Ne ellenkezz vele, ne „sztrájkolj”, hanem indulj el ezen az úton és kopogtass ezen az ajtón. A többi már nem a te dolgod!

Vannak, akik *kétkelkednek* ebben. Te is kétkelsz? Azt mondod, hogy Isten néma maradt és nem nyitott ajtót előtted? Azt mondod, hogy már százszor is kopogtattál, de egyszer sem hallottad, hogy: „Szabad!”? Rielke ezt írja egyik levelében: „Hát milyen az az égi telefon, melyen Jézust hívom, és egyfolytában ezt kiáltom: 'Halló, van ott valaki?', de soha senki nem válaszol?” Te is letetted a kagylót, mert néma maradt? Vajon jó számot tárcsáztál, vagy saját magadat hívtad? Vajon helyesen kértél, jó helyen kerestél és kopogtattál, vagy rosszul és rossz helyen? Vajon nem csak önző énedre, saját érdekeidre gondoltál? Vajon nem volt imádságod túlságosan is földhöztapadt? Azt olvassuk Mk 9,23-ban: „...minden lehetséges a hívőnek”. De ha csak a kenyeredre, előmenetelre, tékozló fiad hazatérésére gondolsz, és nem arra, hogy ki az, akivel beszélgetsz, képtelen leszel áttörni saját éned bűvkörét, imádságod pedig nem az égig, csupán szobád plafonjáig emelkedik. Ilyenkor csak monoton zúgást hallasz abból az égi telefonból, és nem azt a boldogító és megkönnyebbülést adó üzenetet: „Én vagyok, drága gyermekem!”

Zörgessetek! A kopogtatás a tiszteletadásnak, a *respektálásnak* a jele. Azt jelzi, hogy ami az ajtó mögött van, az nem a te felségterületed, ott nincs rendelkezési jogod, mint a saját otthonodban, ahová kopogtatás nélkül is beléphetsz. Azzal, hogy kopogtatsz, azt juttatod kifejezésre, hogy tiszteled mások felségterületét, életterét, hogy elismered, hogy oda nem léphetsz be csak úgy, minden további nélkül. Az ajtó előtt meg kell állnod! Isten felségterületére sem törhetsz be csak úgy, minden további nélkül. Tisztátalan ajakkal és kezekkel nem állhatsz oda a mindenható, szent Isten elé. Előbb imádkoznod kell, azaz zörgetned. Az ő ajtaja előtt tisztelettel, istenfélelemmel és mélyen meghajolva kell megállnod. Ott figyelned kell, hallgatóznod, várnod, míg elhangzik a „szabad”, a „lehet” mint biztató szó, mielőtt az ajtó belülről kinyílna. Aki pedig ott bent rád vár, nemcsak egy jóságos, szerető Isten, hanem valóságos, mennyei *Felség*. Zörgetésed egyfelől a te Atyádtól való szent távolságra utal, másfelől arra, ami már régen megtörtént éretted Fia szenvedésében, vérének hullatásában, kereszthalálában és feltámadásában. És mindez azért történt, hogy szabad bemeneteled lehessen hozzá, hogy elébe állhass, hogy részesülhess Atyád hajlékának örömeiben és teljességében.

Ne tessék kopogtatni! – olvassuk sok hivatali ajtaján. Üzenet ez az ajtó előtt állóknak: „Ne zavarj, ez itt az én világom, az én felségterületem, szabad ember vagyok, nem érdekel a gondod!” Az ilyen ember „szabadsága”, zavarhatatlansága sokba kerül, ugyanis ő még nem talált rá és nem is akar rátalálni arra a másik, *igazi ajtóra*, Jézusra. Az ilyen ember zavartalan ajtón belülsége tulajdonképpen ajtón kívülséget jelent, tévelygést egy folyósón, csak egy előszobában, ahol senki sem vár rá, ahol nincs senki. Félelmetes ez az álszabadság, mert ez a senki földjén való szabadság, a folyamatos egyedüllét szabadsága, mely elkerül és nélkülöz minden kontaktust. Isten ajtaján nem azt olvasod, hogy: „Ne tessék kopogtatni!”, hanem éppen ellenkezőleg: „Zörgessetek és megnyitják nektek!” De mielőtt te zörgetnél, ő már régen zörgetett a te ajtódon, és így szólt: „Íme az ajtó előtt állok és zörgetek, ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok és ő én velem.” (Jel 3,20) Hát nyiss ajtót Jézus előtt, hogy neked is bátorságod legyen a zörgetéshez a kegyelmes Isten ajtaján.

Ha azért ti gonosz léteketek...

a) Azért beszél itt Jézus az emberek *gonoszágáról*, hogy nyilvánvalóvá tegye az óriási különbséget a legjobb földi atyák és a mennyei Atya végtelen szeretete között. „Senki sem jó, csak egy, az Isten.” (Mk 10,18) Pétert Sátánnak nevezi: „Távozz tőlem Sátán, bántásomra vagy nékem, mert nem gondolsz az Isten dolgaira, hanem az emberi dolgokra.” (Mt 16,23) Erre tanít az Ószövetség is: „Az ember szívének gondolata go-

nosz az ő ifjúságától fogva.” (1Móz 8,21) Dávid saját magáról mondja: „Íme, én vétekben fogantattam, és bűnben melengetett engem az anyám.” (Zsolt 51,7) Pál hasonlóan vall magáról: „Mert tudom, hogy nem lakik én bennem, azaz a testemben jó.” (Róm 7,18) Ez az oka felebarátoddal szembeni zárkózottságodnak és szeretetlenségednek, annak, hogy *nemet* mondasz arra, amire neki is szüksége lehet, és amit akar. Hogy mekkora az én bűnöm és a te bűnöd, az én gonoszságom és a te gonoszságod, az a Golgota keresztyén lett nyilvánvalóvá.

b) *És mégis!* Atyai szíved minden gonoszsága dacára sem adtál a gyermekednek kenyér helyett követ, hal helyett kígyót. Amikor bajba jutott a gyermeked, nemde hozzád fordult kenyérért, kölcsönért, tanácsért, a mindennapi életben nélkülözhetetlen dolgokért? Hát nem bizalommal fordult hozzád és kérte azt, amire szüksége volt? Ugye nem okoztál neki csalódást? Ha gonosz létedre is ily jó tudsz lenni iránta, mennyivel inkább Isten! Ő ne tenné meg azt, amit te földi atyaként megteszel, még ha olykor *kelletlenül* (Schlatter) is? Látod, gonoszságod dacára is van még benned szeretet, *szülői szeretet*, mely olykor a teljes önzetlenség és a valódi szeretet jegyeit hordozza magán. Gonoszságod dacára hányszor *meglágyult a szíved* gyermeked kitartó, *állhatatos* kérésére. Igen, mert ez a te *feliülről kapott* szülői szereteted képtelen volt kenyér helyett követ, hal helyett kígyót adni a fiadnak, a lányodnak. Hát ezért nem adtál a gyermekednek olyat, ami elpusztíthatta volna az életét. De ez a szeretet még mindig nem agapé, csupán *lét-fenntartó szeretet*.

c) *Ez is Isten ajándéka.* Ezt a csekély szülői jóságot is Isten csepegteti a szívedbe. Kálvin erről így ír: „Rosszindulatúakká pedig az önszeretet, a *philantia* tesz bennünket. Ezt a hibát azonban legyőzi az atyai szeretet úgy, hogy az emberek önmagukról megfedlekve a legnagyobb bőkezűséggel viselkednek fiaikkal szemben. És mi ennek okozója, ha nem az, hogy Isten, *akitől minden atyai érzés ered* (Ef 3,15), az ő *ajándékának egy részecskéjét belecsepegteti szívünkbe?*” Isten indít téged a szülői szeretetre, amikor egy olyan szülő-gyermek kapcsolatba, viszonyba állít bele, mely képtelen másra, mint szeretni és övéinek kérését meghallgatni. Ez pedig Isten rendelése és *ajándéka*, tőled függetlenül, még akkor is, ha elfelejtetted, hogy minden ajándék és igazság Istentől van (1Kor 4,7) és minden emberi jószág és ajándék, amelyről Jézus itt beszél, csupán *árnyéka, visszfénye* Isten jóságának és ajándékainak.

Amit akartok azért, hogy az emberek ti veletek cselekedjenek

a) Jézus jóval *többet* kér tőled annál, amire a közismert közmondás int: „Amit *nem* akarsz, hogy veled cselekedjenek, te *se* tedd azt másokkal!” Ez egy olyan *negatív* előjelű, emberi természet diktálta kijelentés, melyet többek között a rabbik és a görögök is hirdettek, és a jog területére korlátozódik. Jézus tőled ennél jóval többet kér. Nemcsak annyit, hogy ne cselekedj gonoszul felebarátoddal, hogy ne okozz neki kárt, hogy ne árts a másiknak, hanem azt, hogy *jót* tégy a másikkal, és *örömet* szerezzen neki, azaz szeresd őt és maradj közösségben vele. Ezt várják az emberek tőled. Jézus *pozitív* előjelű megfogalmazásának „Arany szabály”-ként való megjelölésével először a 16. században találkozunk, eredetét azonban homály fedi. Tudod, hogy ki kér téged erre? Az, aki akkor is jósággal fordul feléd, ha el akarod őt taszítani magadtól, aki szeret téged, bár nem vagy szeretetre méltó, aki halálosan komolyan vesz téged, jóllehet csupán por és hamu vagy. Mindezek dacára te mégis Isten *szemefénye* vagy. De embertársad is Isten *szemefénye*! Nem vájkálhatsz csak úgy bele. Szemed a tested legérzékenyebb szerve, még a finom érintést sem szenvedheti. De ha minderről elfelejtkezel, akkor „érinted” őt, „megsérted” őt, durván belenyúlsz Isten szeme fényébe, és „kilöhető vadnak” tekinted őt. Az emberiség maga okozta, félelmetes katasztrófái azt jelzik, hogy az ember az em-

berre nem úgy tekint, mint Isten szeme fényére, akit pedig szintén átölel Isten a maga végtelen szeretetével, és mennyei patrónusként patronál.

b) *Képzeld magad a másik helyébe!* Egy édesanya így búcsúztatta a fiát: „Péter, ha majd egyszer tenned kell valamit valakiért, és nem fogod tudni, hogy amit tennél jó-e vagy rossz, akkor hunyd be a szemed, s gondold arra, hogy *az a másik te vagy!*” Képzeld magad a *másik helyébe*, s akkor tudni fogod, hogy ő mit vár tőled: szeretetet, jóindulatot, azt, hogy igent mondj rá. És ez nem gesztus, hanem *létszükséglet*. Hányan betegednek bele abba, hogy pontosan ezt kell nélkülözniük. Pálnál olvassuk: „A szeretet nem illeti gonosszal a felebarátot. Annak okáért a törvénynek betöltése a szeretet.” (Róm 13,10)

c) *A mérték ismert.* Nem mondhatod, hogy nem tudod, hogy mit kell tenned, hiszen a mérce birtokában vagy. Amit Jézus veled tett, az a mérce. Amit magad is szeretnél, hogy veled cselekedjenek, ez a mérce. Amit önmagadnak kívánsz, visszfénye legyen és egyben továbbadása annak, amit Jézusnál megtapasztaltál. Mit tapasztaltál nála? Azt, hogy Isten atyai szíve nyitva van előtted, hogy nem vagy árva, sem elhagyott, sem kiszolgáltatott a világ brutalitásai között. Mit tapasztaltál nála? Azt, hogy van hazád, van egy atyai hajlék, melynek ajtaján bátran kopogtathatsz, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesülsz, miként a messze idegenből hazatérő tékozló fiú. Mit tapasztaltál nála? Azt, hogy Ő a te testvéred, barátod, útitársad. Ne mond hát, hogy nem ismered a mércét, hogy nem tudod, mit kell tenned, miként kell viselkedned mások iránt. Csupán annyit kell tenned, amennyit magad is elvársz másoktól. Hát eredj el, és ekképpen cselekedjél! Ámen.

Ajánlott irodalom

BONHOEFFER, Dietrich: *Nachfolge*. Gütersloh 2008.

BOVON, Francois: *Das Evangelium nach Lukas. Lk 1,1–9,50*. EKK III/1, Neukirchen 1989.

GIRGENSOHN, Herbert: *Die Bergpredikt*. Witten 1962.

GRUNDMANN, Walter: *Das Evangelium nach Lukas*. Berlin 1974.

KÁLVIN János *Magyarázata Máté, Márk, Lukács összhangba hozott evangéliumához*. Székelyudvarhely 1939.

KÜHNER, Axel: *Überlebensgeschichten für jeden Tag*. Neukirchen-Vluyn 1994.

LOHMAYER, Ernst: *Das Evangelium des Markus*. Göttingen 1967.

REMMERS, Arend: *Die Bergpredikt*. Ulm 1997.

RIENECKER, Fritz: *Das Evangelium des Matthäus*. Wuppertal 1994.

SCHNIEWIND, Julius: *Das Evangelium nach Matthäus*. NTD 2. Göttingen 1950.

THIELICKE, Helmut: *Das Leben kann noch einmal beginnen*. Stuttgart 1965.

THEOLOGISCHES BEGRIFFSLEXIKON ZUM NEUEN TESTAMENT. Wuppertal 1971.

Prédikáció a nemzetközi homiletikai irodalomból

Jürg Birnstiel

Enyém vagy

Csecsemő temetésére

Alapige: Ézsaiás 43,1

Isten vezetését és Szentlelke útmutatását kérve adok tovább néhány gondolatot Ézsaiás próféta könyvének erről a verséről:

De most így szól az ÚR, a te teremtd, Jákób, a te formálód, Izráel: Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy! (Ézs 43,1)

1. Ez egy vigasztaló és megnyugtató ige.

Isten kijelentése ez, ami megmutatja, min múlik az élet. Nem a sikertől függ, nem is a hosszú élettől.

A hovatartozás fontos az életünkben: kihez tartozom? Kinek jelentek valamit?

Kedves szülők! *Gyermekeitek hozzátok tartozik*, akkor is, ha már nem élhet veletek. Életekben azonban megmarad a jelentősége.

De nem vagytok tulajdonosai ugyanúgy, ahogy ti sem voltatok szüleitek birtokában. Ez igen fájdalmas ebben a pillanatban, mivel szívből szeretnénk megtartani ezt a gyermeket.

Vigasztaló módon közli velünk ez az igever, hogy gyermekeket Isten a legmagasabb helyről hívta el. Gyermekeket fontosabb Istennek, mint ahogy elképzelhetnénk. Isten hívta el, mert hozzá tartozik: *Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy! (Ézs 43,1)*

Bizonyos értelemben gyermekeket a szabadítást, az ige szavaival a „megváltást” tapasztalta meg. A földi létből való felszabadulást.

Jóllehet ti szülőkként betegségével együtt örültetek volna gyermekeiteknek, Isten azonban nyilvánvaló módon ezt másként akarta: *Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy! (Ézs 43,1)*

2. Az a feladatunk most, hogy búcsút vegyünk drága gyermeketeiktől.

Hiszen az élet megy tovább!

Dávid király is hasonló helyzetet élt át. Gyermeke született, aki súlyosan megbetegedett. Dávid bőjtölt és küzdött Istennel, hogy tartsa meg a gyermekét – a gyermek mégis meghalt. Barátai nem is merték neki megmondani, hogy a gyermek elhunyt.

De amikor észrevette, felkelt, evett és ivott. Barátai teljesen elcsodálkoztak ezen, és megkérdezték viselkedéséről. Azt mondta a kérdezőknek:

De most, hogy meghalt, miért bőjtöljek? Vissza tudom-e még hozni őt? Én megyek majd őhöz, de ő nem tér vissza hozzám. (2Sám 12,23)

Dávid két fontos dolgot tudott:

1. Semmit sem tud a helyzeten változtatni. Fia elvesztése tudatával kell élnie, mert a saját élete folytatódik.

2. Reménysége volt, hogy találkozik fiával az örökkévalóságban! Hogy ő fog hozzá menni.

Ezt szeretném most én is mindkettőtöknek útravalóul adni:

Semmit sem változtathatunk a jelenlegi helyzeten.

Mégis, ő a gyermekeitek, és egy napon ti fogtok hozzá menni. Ámen.

(Jürg Birnstiel: *Temetési prédikációk*. Fordította: dr. Pótor Imre)

A Genezáret partján

(Lelkigondozói rovat lelkipásztorok részére)

Gyökössy Endre

V.

Megfáradva keserűségtől, haragtól *

Ügyeljete arra, hogy senki se hajoljon el Isten kegyelmétől, hogy a keserűségnek a gyökere felnövekedve kárt ne okozzon és sokakat meg ne fertőzzön. (Zsid 12,15) Apostoli kérés ez. A Zsidó levél írója figyelmezteti a hívő közösségi tagokat, az első gyülekezetben élő keresztyéneket, hogy ne keseregjenek, mert ez a többieket is megfertőzheti, sőt, bennünket is. Ebben a fejezetben éppen ezért a keserűséget és a haragot mint a fáradtság lelki okát vesszük górcső alá.

Beállít a lelkigondozóhoz egy alaposan lesóványodott, vékony fiatalasszony. A köszönés után rögtön megkérdezi:

– Nem ismer meg?

A lelkigondozó őszintén bevallja, hogy valóban nem tudja, kihez van szerencséje.

– Nem csodálom – feleli a fiatalasszony. – Legalább húsz kilót fogytam legutóbbi találkozásunk óta. Ugyanis elhagyott az a bitang!...

A férjéről beszélt, aki hűtlenül otthagya, mégpedig várandósan. „Meglépett”, külföldre ment; felesége pedig ittmaradt, gyermekükkel a szíve alatt, meglehetősen nehéz anyagi helyzetben, kilencvenéves édesanyjával. Elkeseredve mondta, hogy belebetegedett, komoly gyomorfekélyt szedett össze. Meg fogják operálni, de előbb meg akarja beszélni, mégis hogyan lehetne bosszút állni a csibész férjen? Mit lehetne tenni?

A lelkigondozó azt válaszolta:

– Tökéletesen megértem, de nem értek magával egyet. A fekélyek kimondottan lelki betegségek. Ha ezt a gyűlöletet nem tudja letenni, akkor hiába operálják meg és veszik ki a fél gyomrát, a másik fél gyomrába is ugyanazok az idegek viszik a keserűséget, és az is rövidesen fekélyes lesz!

Elkezdett sírni az asszony és azt kérdezte:

– Hát akkor mit csináljak?

– Szabaduljon meg a bosszúszomjától és a gyűlöletétől! Ezt úgy teheti meg, hogy itt és most leteszi az Úr elé.

Letette, becsületesen, sírva. Felismerte, hogy valóban nagy válaszáért elé került az élete. Kérte Isten Szentlelkét, hogy segítsen letenni, elfelejteni, föloldani gyűlöletét, mert ő egészséges gyermeket szeretne szülni, és mi lenne az édesanyjával, ha őt betegen leszázalékolnák, talán meg is halna.

Halálos komoly dologról van itt szó! Életről és örök életről. És ez nem kegyes frázis! Bele lehet pusztulni. Vagy gyűlölök vagy megbékülök. A „keserűség gyökerére” nagyon kell vigyázni.

Leírtam tíz pontban *sebezhetőségi próbáinkat*, amelyek miatt gyűlölet, keserűség támadhat bennünk. Gondoljuk ezeket végig:

1. Hogyan viselem a mellőzést?

2. Elviselem-e az iróniát, a csipkelődést?

* Gyökössy Endre: *Orvosság a fáradtságra*. Szent Gellért Kiadó és Nyomda, Budapest.

3. Mit érzek, ha tréfálkoznak felettem, velem?
4. Hogyan viselem el az ugratást és az igazságtalanságot?
(Mindegy, hogy az-e vagy nem, de én annak érzem.)
5. Hogyan tűröm a sértéseket? Ha akaratlan, ha szándékos?
6. Miként viselem el, ha úgy érzem, hogy valaki semmibe vesz? És ha megsérti emberi méltóságomat?
7. Mit érzek, ha lekezelnek, ha fölényesen vállon veregetnek?
8. Mit teszek, ha valaki velem fennhéjázóan viselkedik? Ő fent, én lent.
9. Miként tűröm, ha kinevetnek; szemtől szembe, vagy a hátam mögött, de tudok róla?

10. Hogyan reagálok mindezekre? Hasonlót, hasonlóval? Állandó vívóállásban vagyok? Ha ő szúr, én visszaszúrok? Agresszióval?

Tudjuk, hogy kétféle düh létezik: *meleg* és *hideg*. Ha valaki rám robban, akkor én visszarobbanok – ez a meleg düh. Vannak, akik látszólag fegyelmeztettek, összeszorítják a fogukat, de belül iszonyatosan dühösek, csak éppen lenyelik: ez a hideg düh, amikor valaki befelé robban. A másik azt hiszi, hogy micsoda fegyelmeztett, hogy tűri – dehogy! Csak befelé nyelte és befagyasztotta a dühét, akármikor ki lehet engedni. Ez az eltett, *jegelt* düh.

Minden düh mellé „tartozik” testi-lelki – pszichoszomatikus – kölcsönhatás. Még a nyelv is kifejezi; például ilyen a *vakdüh*, amikor az ember elvakultan már csak a maga vélt igazát látja és azt üvöltözi. Van, amikor *izzó gyűlölet* vesz erőt az emberen – és valóban égni kezd a gyomra. Azt is mondjuk, hogy olyan dühös vagyok, majd megpukkadok! Föl is fújódik az ember gyomra. Sokszor említettem már, hogy a lélek tükre gyakran a vastagbél, nem a szem. A szem hideg lesz, a bél fölfúvódik.

Mindez nem tréfa; az egészségünkről, életünkről van szó. Hát kell nekünk megpukadni, megvakulni? Kell nekünk égni az égő gyűlölet miatt? Inkább gondolkozzunk el azon, *meg tudok-e bocsátani anélkül, hogy nekem valaki megbocsátana vagy tőlem bocsánatot kérne*. Tudok-e egyoldalúan megbocsátani? Megtörtént-e már ez legalább egyszer az életemben?

Olyan is előfordul, hogy nem valakire, hanem valamire haragszom. – Körülbelül egy hónapja a szemben lévő házban valaki egész délelőtt úgy takarított, hogy nyitott ablak mellett bömböltette a magnóját, mindig ugyanazt a szörnyű jazzmelódiát. Kínomban már kívülről megtanultam. Aztán a minap újra megismétlődött a takarítás, zenészőra. Rájöttem, hogy füttyülöm azt az utált dalt. Próbálok füttyülni a haragonra! Hát mit csináljak? Menjek át és dörömböljek? Valahogy meg kell oldani, amikor az ember nem valakire, hanem valamire haragszik, egy dallamra, egy csikorgásra. Csikorog az ajtó, de nem olajozzuk meg, csak dühöngünk.

Alig merem megkérdezni – Istenre nem haragszunk? „Pont velem történik ez, Uram Isten!...” – Megrendítő volt, amikor egy mélyen hívő ismerősöm megtudta, hogy rákos. Fröcskölt a keserűségtől: Pont én?! Énvelem történik ilyen, aki egész életemben templomos voltam, mindig adakoztam – és így tovább... Nem véletlenül mondja Isten Igéje, hogy *Légy hív MINDHALÁLIG és néked adom az életnek koronáját* (Jel 2,10). Halálíg!

Az lesz nekünk is a nagy próba, amikor megtudjuk, hogy valamelyik leletünk pozitív! Addig kell magunkat valahogy rendbe szedni. Megkérni a nagy Rendbe Szedőt, hogy fogadjon be a Nagy Rendbe bennünket. Mindhalálíg!

Egy evangélikus diakonissza testvérnek a homlokán keletkezett egy iszonyatos rákos seb. Az orvosok nem mertek hozzányúlni, valósággal szétesett a koponyája. Nagyon messze lakott, de volt telefonja, igyekeztem tartani vele a kapcsolatot. Mindig belesírt a telefonba, és kérte: „Azért imádkozzék, hogy ebben az iszonyatos szenvedés-

ben halálig ne veszítsem el a hitemet!” – És én imádkoztam ezért. Kért, hogy támogassam a csillapíthatatlan fájdalomban. Csak Isten kegyelme emelte ki belőle.

A Bibliában is csodálatos példákat láthatunk arra, amikor valaki nem táplálja a jogos haragját, hanem inkább megbocsát. Így tett Dávid király, amikor arra kényszerült, hogy saját fia elől meneküljön. Minden oka megvolna rá, hogy iszonyatos dühvel szétcsapjon maga körül; és mégsem:

„Amikor Dávid király megérkezett Bahúrumba, kijött onnan egy ember, aki Saul rokonságából való volt, név szerint Simei, Géra fia, és amint ment, egyre ócsárolta őket. Sőt követel hajigálta Dávidot és Dávid király szolgáit, bár jobbról és balról ott volt az egész hadinép és az egész testőrség. Így ócsárolta őt Simei:

– Gyere csak, gyere, te vérengző és elvetemült ember! Megtorolja rajtad az Úr Saul házának minden kiontott vérét, aki helyett te király lettél, és odaadta az Úr a királyságot fiadnak, Absolonnak. Most te kerültél bajba, mert vérengző ember vagy!

Akkor ezt mondta a királynak Abisaj, Cerúja fia:

– Hogy meri ócsárolni az én uramat, királyomat ez a döglött kutya?! Hadd menjek oda, hogy levágjam a fejét!

A király azonban ezt mondta:

– Nem rám és nem rátok tartozik ez, Cerúja fiai. Mert ha ócsárol, és ha az Úr mondta neki, hogy ócsárolja Dávidot, akkor ki mondhatná neki: Miért tetted ezt? – Majd ezt mondta Dávid Abisajnak és összes szolgájának: – Ha még a fiam is az életemre tör, aki pedig az én véremből származik, mennyivel inkább ez a benjámini! Hagyjátok, hadd ócsároljon, hiszen az Úr parancsolta neki. Bárcsak rám tekintene nyomorúságomban az Úr, és javamra fordítaná azt, hogy ma ócsároltak engem!” (2Sám 16,5–12)

Miért tud ez a Dávid király Simeinek megbocsátani? Mert már évek óta bocsánatból él! Mert tudja, hogy Isten megbocsátotta neki Betsábéval való dolgait. Amikor összetörik és megbánja bűneit, Náthán hirdeti, hogy súlyos következményei lesznek – lettek is. Nem lehet büntetlenül megszegni a Tízparancsolatot, de Isten mégis könyörül Dávidon.

A megbocsátást legjobban Jézustól tanulhatjuk meg. Most egy olyan történetet idézek Márk evangéliumából, ahol nem Istenként, hanem méltatlanul megbántott emberként bocsát meg honfitársainak:

„Még beszélt Jézus, amikor a zsinagógai előljáró házától érkezők ezt mondták:

– Leányod meghalt. Miért fárasztod még a Mestert? Jézus is meghallotta, amit mondtak, és így szólt a zsinagógai előljáróhoz:

– Ne félj, csak higgy! – És senkinek sem engedte meg, hogy vele menjen, csak Péternek, Jakabnak és Jánosnak, a Jakab testvérének.

Amikor megérkeztek a zsinagógai előljáró házához, látva a zűrzavart, a hangosan sírokat és jajgatókat, bement, és így szólt hozzájuk:

– Miért csináltok ilyen zűrzavart, és miért sírtok? A gyermek nem halt meg, csak alszik.

Erre kinevették. *(A kinevetett Jézus! Talán észre sem vettük még, hogy még Jézust is kinevetik egyszer.)* De ő mindenkit kiküldve maga mellé vette a gyermek apját, anyját és a vele levőket, bement oda, ahol a gyermek feküdt. Majd megfogva a gyermek kezét, ezt mondta neki: 'Talitha kúmi!' – ami azt jelenti: 'Leányka, neked mondom, ébredj fel!'

A leányka pedig azonnal felkelt és járkált, mert tizenkét éves volt már. Azok *(a nevetők!)* pedig azt sem tudták, hova legyenek a nagy ámulattól. (Mk 5,35–42)

Jézus nem csinált nagy műsort a nevetőknek. De micsoda hallatlan empátia és odafigyelés! A szülők szinte gondolkozni se tudnak a döbbenettől és lehet, hogy az a kisleányka már napok óta nem evett. Szinte hallom, ahogy mondja Jézus: „Nem látjátok?

Adjatok már egy pohár tejet neki!” – Ő az apróságokra is ügyel! Arra is van gondja, hogy Ő ugyan föltámasztotta, de tovább kell táplálni. – Nagy szimbólum ez: ha valaki föltámad – mert szüntelen föltámadnak közöttünk is –, azt táplálni kell! És nekünk kell táplálni őket. Jézus új életre támaszt, de Igével, könyvekkel, irodalommal, szeretettel „etetni” nekünk kell: Adjatok neki enni! Most már ti adjatok!!

Annak idején gyakran meglátogattam öreg püspökünket, Ravasz Lászlót Leányfalu. Sok kedves emléket őrzök ezekről a látogatásokról, egy egészen megrendítőt is. Egyszer igen kedvesen beszélt valakiről, aki hallatlan sokat ártott neki. Az illető gyűlölte őt és meg is tett mindent, hogy püspökünknek kellemetlenséget okozzon. Csak néztem, milyen kedvesen beszél róla! Nem is álltam megjegyzés nélkül:

– De hát ez az ember ezt és ezt tette Laci bácsival!...

Elmélázott s azt mondta:

– Igaz. De tudod fiam, ha én egészen megbocsátok, azt egészen el is felejem. Amit félig bocsátok meg, azt csak félig felejem. – Aztán tréfásan, mert hallatlan finom humora volt, hozzátette: – Tudod, ha valami sérelmet egészen elfelejtek – ez az én kis bosszúm –, akkor egészen elfelejtem az illetőt...

Amióta erre visszaemlékezem, gyakran eszembe jut, ha épp még füstölgök, hogy egészen megbocsátottam-e? Mert ha nem egészen bocsátottam meg, csak félig, akkor persze, hogy még mindig füstölgök!...

Kérdőjelezzük meg a „megbocsátok, de nem felejtek” kijelentésünket! Mert ha egészen megbocsátottam, akkor biztos, hogy egészen tudok felejtetni is.

Végül egy páli tanács: *Ha haragusztok is, ne vétkezzetek, a nap ne menjen le a ti haragotokkal.* (Ef 4,26)

Milyen bölcs, mennyire nem kegyeskedő! Nem azt mondja: ki van zárva, hogy hívő ember haragudjon! Ehelyett mit kér? *Ne tegyék el még másnapra sem a haragot!* Az összegyűlt haragból lesz a gyűlölet, ami öl.

És természetesen a harag, a gyűlölet szintén képes halálra fárasztani bennünket! Hiszen pont ezért szólok erről ebben a könyvben. A gyűlölet belefáraszt a halálba, a halálos életbe már itt, a földön.

Kedves Atyánk! Kérünk, Te légy örök örömünk és vigasságunk! Szégyenkezzünk, hogy tanítványaidnak mondjuk magunkat és sokszor kesergünk, mert valami egészen más öröm kellene nekünk... Nagy szükségünk van Szentlelkedre, Igédre, hogy valóban öröm légy, átjárj bennünket egészen, hogy annak ellenére tudjunk örülni, ami kívül és körülöttünk van. Annak ellenére tudjunk csöndben lenni, hogy minden lármás, annak ellenére tudjunk megbocsátani, hogy igazán csak szúrást vagy kritikát vagy bántást kapunk, s talán ki is nevetnek vagy lenéznek érte.

Urunk, bocsásd meg, hogy sokszor nem látszik rajtunk a Te örömöd! Savanyú keresztyének vagyunk. Leplezd le, hogy a nagy Kísértő hol helyezi el petárdáit, hol robannak. Urunk, tudjuk jól, hogy vannak dolgok, amire se gyógyszer, se injekció és semmi nem használ, még az orvosnak is csak egyre van szüksége: a Te orvoslásodra. Ezért kérjük Tőled a gyógyulást az életünkre, Urunk. Ámen.

Alkalmi prédikációk

Esketési igehirdetés

Sylveszter Aba János
Olthévíz

Istenben bízzatok!

Alapige: Példabeszédek 3,5–7

Drága testvéreim!

Meg vagyok győződve arról, hogy ti most egymás iránti kölcsönös bizalommal és szeretettel álltok itt Isten és a gyülekezet színe előtt. Azt is tudom, hogy szeretnétek, ha ez a bizalom és szeretet mind erősebb és erősebb lenne.

Kölcsönös bizalom és szeretet nélkül lehet ugyan élni, de szenvedéssé lesz az élet. A vele tűrök és vele szenvedek tartalmas fogadalma átváltozik a „tőle tűrök, tőle szenvedek” kényszerévé. Senki sem szeretné, hogy így legyen, mégis sok házasságban alakul át a szívesen vállalt fogadalom fogcsikorgatós belenyugvássá. Mint az életünk sok más területén, itt is sokkal fontosabb és hatékonyabb a megelőzés, mint a kezelés, a gyógyítás. Lehet, hogy hallottátok, ismeritek a gondolatot, Isten kegyelme megelőző kegyelem. A bűnös elé siető kegyelem (A tékozló fiú példázata), kitárt karral, a megtalált fiú örömeivel, új ruhával és étellel. Ez a kegyelem ölel át benneteket, elétek siet, magához emel igénk szavaiban:

1. Bizodalmad legyen az Úrban!

Elmondtam, hogy fontos építőköve közös életeteknek a kölcsönös bizalom. A felolvasott bibliai ige az Úrba vetett bizalmat emeli ki. Sokszor megtörténik, hogy egymás ellen játszunk ki dolgokat. Bibliai gondolatokkal is gyakran bánunk így. Szélsőségesen így szokták megfogalmazni: vagy az életnek örülsz, vagy keresztyén vagy. Pedig Isten akarata az öröm, és nincs ellenére az, ha hálaadással élünk a tőle kapott ajándékokkal.

A bizalom tekintetében is ki lehetne játszani egymás ellen a két kijelentést: bízzatok egymásban! – bízzatok az Úrban! Mondhatnánk, vagy egymásban bízunk és akkor az lesz az erőssége a házasságunknak, vagy Istenben és akkor Ő majd megsegít. Sokan megpróbálják kizárni életükből Istent, és valóban erős kötéssé teszik házasságukat, emberi erényekben bízva, sokszor keresztyéneket megszegyenítő bizalommal és szeretettel egymás iránt. Sokáig tarthat egy ilyen épület, mégis, ha meginog – és ez sajnos elkerülhetetlen –, akkor általában össze is szokott dőlni. Mert alapja, bizalmának támasza a másik ember erénye, kiválósága. Arra pedig nem lehet tartósan építkezni. Más összefüggésben szoktuk idézni, de erre is igaz Ézsaiás próféta szava: „Elfáradnak az ifjak és meglankadnak, megtántorodnak a legkülönbek is.” (Ézs 40,30) És ha nincs Istenbe vetett bizalom, nincs lehetőség a megújulásra, újakezdésre, megbocsátásra. „De akik az Úrban bíznak, erejük megújul.” (Ézs 40,31a) Ez a csodálatos „de” sokszor szülte újjá életünket. Amikor az emberi lehetőségek, okoskodások befejeződnek, még mindig van helye a szeretetnek. Mert Ő előbb szeretett minket... Isten szeretete a mai napon is az Ő szavából sugárzik felétek, amikor egymásba vetett bizalmatokat erős alapra helyezi: „Bizodalmad legyen az Úrban.”

2. A magad értelmére pedig ne támaszkodjál / Ne légy bölcs a te magad ítélete szerint!

Istenbe vetett bizalmunknak kézzelfogható jele, hogy hallgatunk rá. Nem én, és nem is mi vagyunk azok, akik megmondjuk, hogy mi a jó és mi a rossz. Az ember folyamatosan feszegeti a határokat a csábításnak engedve: „Valóban azt mondta Isten?” A bizalom a házasságban is azt jelenti, hogy együtt ismerjük el és felelünk a kísértő szavára: Isten azt mondja... Ő mondja meg, hogy mi a mérték. Nem mi vagyunk a mértéke a szeretetnek, a bizalomnak. A gyermeknevelési elveket, vagy éppen a gyermekvállalásnak, modern szóval „családtervezésnek” a szempontjait nem mi határozzuk meg. Nem az asszony, s még csak nem is a büszke „családfő”, hanem Isten.

Nehéz és állandó tanulást igénylő út ez, amelyen a magunk erejéből meg sem tudunk állni. Krisztusra nézünk, aki „szolgai formát” vett fel, Isten akaratának mindenben engedve érettünk.

3. Minden te útaidban megismered őt, akkor ő igazgatja a te útaidat.

A legtöbb ember azt várja, hogy amit ő a maga értelmével elhatároz és tesz, azt Isten elfogadja, megáldja és megszentelje. A templomi esküvő esetében is sokan az áldást, az ünnepélyességet várják az egyháztól, de megmaradnak a maguk által elgondolt utakon. A maguk elhatározását, elgondolásait hozzák a templomba is. Az istentiszteletet is aszerint rendeznék el, ahogy az ő ízlésüknek és elvárásaiknak megfelel.

Isten csodálatos ajándéka az, ha két ember felismeri, megismeri közös, Istentől való útját. Ha az Úr iránti hála tölti el szívét, mert Isten ajándékát látja társában. Jó úton indul az, aki ezzel a felismeréssel indul. Az útközben elnyert ajándékok, Isten munkájának, ajándékainak felismerése életünk eseményeiben még nagyobb bizalommal töltenek el. Így lesz igazzá és teljesedik ki életünkön az ige második felének igazsága: „akkor ő igazgatja a te útaidat”. Cselekedje a kegyelem Ura, hogy a most induló közös utatokon meglássátok, Ő előbb szeretett titeket, s ezért szerethetitek ti is egymást, növekedő szeretettel és el nem fogyó bizalommal. Ámen.

Temetési igehirdetés

Berde Szilárd

Magyarókerke

Élet, halál, örök élet

Alapige: Zsoltárok 103,1–4

„Áldjad én lelkem az Urat!” – Kedves gyászoló testvérek, lehet ebben a szomorú órában furcsán hangzik a 103. zsoltár kezdete. Most a sírásnak és a jajgatásnak, a veszteségnek, a gyásznak, és nem a dicsőítésnek, az áldásmondásnak van az ideje. Furcsa lehet temetési igehirdetést ezzel kezdeni: „Áldjad én lelkem az Urat”, de ez az ige megtanít arra, hogy a legnagyobb mélységben, a legnagyobb veszteségben is van amiért áldani az Urat, és az Ő szent nevét dicsérni.

Jótéteményekről hallunk: „el ne feledkezzél semmi jótéteményéről”. A legnagyobb veszteség, fájdalom, mélység is az Úr részéről jótétemény. Azok által is, amiket mi a legrosszabbnak gondolunk, még ha nem is tudjuk felfogni hogyan, de Isten azok által is a javunkat szolgálja. Az Úr jótéteményeiről hallva, lehet – gyászoló testvéreim –, ti most arra gondoltok elsősorban, hogy az Úr jót tett az eltávozott testvérünkkel, mert hosszas szenvedés után végre megpihenhetett. Elvette a szenvedés terhét az ő vállairól és a tietekről is, akik betegágya mellett szolgáltatok, és sokszor a legjobb akarat, a legnagyobb szolgálatkészség is hiábavalónak bizonyult enyhíteni a fájdalmait. De gondolhatunk az ő életének sok áldott eseményére, melyeket itt, e koporsó mellett mind meg kell köszönni Istennek.

Koporsó mellett állva mindig hajlamosak vagyunk az ígét a halottra vonatkoztatni, de Isten ígéje most már nem hozzá, és elsősorban nem róla, hanem hozzánk és rólunk szól. Isten ígéje most elsősorban az **élet**ről, az életünkről beszél, arról, hogy Isten milyen jót cselekszik veled, az élővel: „megbocsátja minden bűnödöt” Elhunyt testvérünk is bűnös ember volt, de a temetési igehirdetés nem arra hivatott, hogy ezekről megemlékezzen. Merjük hinni azt, hogy testvérünk még földi életében megértette az Úr eme jótéteményét, élt a bűnbánat áldott lehetőségeivel, és életében beteljesedett a most halott íge: a mennyei Atya megbocsátotta minden bűneit.

Itt és most rajtunk a sor megérteni az ígéből az Úrnak e jótéteményét, amiben minket, bűnösöket is részesíteni akar. Vegyük számba a magunk bűneit, foglalkozzunk a magunk vétkeivel, és tartsunk bűnbánatot, amíg még napjaink vannak e földi világban. Bűnt és betegséget együtt említ az ige. A betegség a testünknek okoz fájdalmat. Ha betegek vagyunk, igyekszünk orvost, orvosságot keresni. Mindent odaadnánk, csak meggyógyuljunk. A bűn a betegség lelki vetülete, a lelkünknek okoz fájdalmat, félelmet.

A bűneinkkel is keressük meg az Áldott Orvost: Jézus Krisztust! „Aki megbocsátja minden bűnödöt, meggyógyítja minden betegségedet.”

Az Úr másik jótéteménye a **halálunkkal** kapcsolatos: „megváltja életedet a koporsótól”. Most mindannyian a koporsóra figyelünk. A koporsó van most a középpontban. Amit szemeinkkel látunk, értelmünkkel felfogunk, ebben az órában az a koporsó, ami látszólag a halál diadala.

Az ige arról beszél itt a koporsó mellett, hogy mindezen valaki felülkerekedett, a halál mélységéből kiváltott. Nem a koporsóé a végső szó. Ezt csupán hittel lehet meglátni és valóságként megtapasztalni. Szemeink itt megakadnak a koporsón, de akinek van hite, az túl tud nézni rajta és láthatja a megváltást.

Harmadsorban pedig az Úr jótéteménye arra vonatkozik, ami a koporsótól való megváltás után van, az **örök életre**: „kegyelemmel és irgalommal koronáz meg téged”.

A korona a királyság jelképe, az uralkodókat szokták megkoronázni. Az örök élet erről szól: a világmindenség Ura megkoronáz téged. Oda helyez maga mellé, mint a király a fiát, hogy uralkodj, de nem azokkal az eszközökkel, amelyeket ez a világ gyakorol, nem erővel és hatalommal, nem erőszakkal. Az Ő eszközei mások: kegyelemmel és irgalommal! Ha már érzed szívedben az örök élet kezdetét, ne a világ módszereiben gyakorold magadat. Már itt és most élj örökségedhez, a kegyelemhez és az irgalomhoz méltóan!

E koporsó mellett Isten ígéje ezeket tárja elének az **életről, halálról, örök életéről**. Azzal a hittel vegyünk búcsút eltávozott testvérünktől, hogy mindez valóság az ő életében és halálában, és ő így részese immár az örök életnek is. Ha pedig ezen az úton járunk, akkor mi is megvigasztalódunk gyászunkban – Isten Szentlelke által – és földi életünk után mi is részesei lehetünk ezeknek a szent ígéreteknek. Ámen.

Győzelem

*A győzelem titka az Istennel való bensőséges kapcsolat.
Ez a forrása minden külső és belső erőnek.*

Ha elfelejtenek, vagy elhanyagolnak, ha tudatosan mellőznek és te mindezt alázattal vállalod, és Uradnak hálát adsz minden sértésért és megaláztatásért, akkor – *az győzelem*.

Ha a jót, amit teszel vagy tenni akarsz, mások kigúnyolják; ha vágyaid megghiúsulnak; ha a többiek pontosan azt teszik, ami neked nem tetszik; ha tanácsodat semmibe veszik, nézeteidet nevetségessé teszik, s te mindezt zúgolódás nélkül, türelemmel, szeretettel elfogadod, akkor – *az győzelem*.

Ha neked minden étel jó, azért mindig hálás vagy; ha minden ruházattal, minden társasággal és életkörülménnyel, a magányossággal, mindennel, ahogy Urad vezet megelégedett vagy, akkor – *az győzelem*.

Ha mások rosszkedvét, ingerültségét, panaszkodását, minden rendszertelenségét, pontatlanságát, amelyekről te nem tehetsz – bár azokat nem helyesled –, mérgelődés és zúgolódás nélkül elviseled, akkor – *az győzelem*.

Ha a körülötted levők különtségét, lelki érzéketlenségét, saját hibáik iránti vakságát elnézed, ha másoktól mindenféle üldözést elsenvedsz s mind elviseled úgy, amint azt Jézus Krisztus hordozta, akkor – *az győzelem*.

Ha sohasem célod beszélgetésben saját személyedet vagy munkádat, sikereidet kiemelni; ha nem vágyol mások ajánlására, dicséretére; ha szeretsz ismeretlen maradni, hogy Krisztusban elrejtett életed legyen, akkor – *az győzelem*.

(2Kor 6,1–10; Róm 8,35–39)

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Jenei Tamás
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa
400079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.
Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület
Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Dávid Zoltán
Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos
Olvasószerkesztő: Salamon Emese
Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea
ISSN 0254-4458

Rudnyánszky Gyula

Isten áldása

Bármit cselekszünk, hasztalan, –
Csak múltó percnak épül;
És eltűnik majd nyomtalan
Isten áldása nélkül!

Ki jóra ösztönöz, segít,
Ki mindnyájunknak atyja,
Munkáink apró köveit
Szilárdan összetartja.

A jó Isten megszenteli
A kezdetet s a véget;
Szívünk virággal lesz teli,
Ha az ő napja éltet.

De bármi épül, hasztalan,
Csak múltó percnak épül;
És el fog tűnni nyomtalan
Isten áldása nélkül.